

లోక మాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారి

జీవితము - ఉపన్యాసములును (తెలుగు) 0-4-0.

జాతీయగ్రంథప్రచురణ సమాజమువారిచే వైపునక మును అట్టివేయగు స్వరాజ్యము, గాంధీ, లజపతిరాయి దేశదారిద్ర్యము మొదలగు జాతీయగ్రంథములు ప్రచురింప బడుచున్నవి. చందాదారు లగుటకు వాగ్దానము తప్ప వేల రుసుము అక్కరలేదు. ప్రచురింపబడు పాత్రములన్నియు పుచ్చుకొన్నచో సాలుకు రి రూపాయల కంటె పొమ్మకాదు. దేశాభిమానులు త్వరపడి చందాదారులై తోడ్పడఁజూర్చుట.

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మ.

జాతీయ గ్రంథప్రచురణ సమాజం, పికాపురం.

అమృతవల్లి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతక ములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము.

దీని వెల 1-4-0

గ్రంథశ్రేణి మనోహరము. కథ రసవంతము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.

చిరునామ:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, తంబుకెట్టిపేటి, జి. టి. నగరాను.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

శృంగారవాటిక.

కాలిక 1-0-0, రావర 0-14-0

మిథునానురాగము.

వెల 0-12-0.

839 మానేజరు కలాభివర్ధని.

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

126

అద్భుతనివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎలెక్ట్రిక్ టూలిక్ వెరల్సు

ఇది బలహీను లకును నీరగు లకును మందు. నిద్ర లేకుండు టు, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు దిమ్మ గా నుండుట.

పనియందంతమాత్ర మిచ్చుతేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనున, ఆయాసము, కుక్షనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందుకులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని ద్వానిమోపురు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మూతల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! ప రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!!

ఆటో డిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత నుభమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే వేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు. వెల 1/2 (రూము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జి
,, 1 (రూము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 ఆవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ. నెం 155, జుమ్మామసీదు పీఠి, బొంబాయి. మృదాను యేజంటు:- మెహతా పురుషోత్తం మాస్టర్, చైవాబాదు రోడ్ మదరాసు.

ఆటవ యాంధ్రమహాసభ

(-0-)

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకు

అయ్యా, జార్జి సార్వభౌముని సందేశములమున మన హిందూదేశమును మనము సంరక్షణముకొనవలసిన యవసరము నూచింపబడినది. కాలము మిక్కిటమగు విషమావస్థలలో దొరలుచున్నదిగా జూచుచున్నాము. అఖిల భారతదేశముతో బాటు నాంధ్రులును తేత నైవంత సాయమొనర్చి మన మాతృ భూమి సుగ్రామఘోరాగ్ని వ్యాపింపకుండ జేయుటయు, నందులకు గావలసిన స్వపరిపాలనము పొంద సక్రమపద్ధతు లవలంబించుటయు బ్రధానవిధు లని వేల చెప్ప నక్కఱలేదు. అయినను గ్రహచారనశమున ఆంధ్రదేశమునందు జాలవిషయ యముల వెనుకబడియుండుటయు, నాయకుల కుపేక్షా భావము మొదలగుటయు, ప్రజాసామాన్యము లజ్ఞాన తిమిరమున గన్ను గానకుండుటయు నఖిలభారత భూభారము నెత్తిపై దెట్టికొని ప్రజానాయకు లనిపించుకొని పూజింపబడుచుండిన పెద్ద శ్రీప్రారంభము ద్రోక్కుతుండుటయు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి విషమ తరుణమున బాధ్యతగల యాంధ్రనాయకు లుపేషించి తగుకార్యభారము వహింపకున్నచో దీరిని వెనుబాటునబడి దేవులూడవలసినదే. ఇదివఱకే యీ యుపేక్షాపత్యసాసము కేశవశర్మగారి తమాషామూలకముగా నాంధ్రదేశము పొంద బోయినది.

ఇట్టి విషమతరసందర్భములఁ జేయవలసిన కార్య మొకటి యొకలదు. ఆంధ్రదేశమునకంతకు సంబంధించిన యాంధ్రమహా సభ కడపలోఁ గూడనున్నది కా! మన యాంధ్రోద్యమమునకు పూర్ణసాహభూతి నిచ్చి ప్రపంచమున కంతకును హైందవ నాయకుఁ డగు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకును అధ్యక్షునిగా నాహ్వానించి యట్టిపవిత్ర వాగ్దానమున మన యాంధ్రోద్యమకార్యకర్తల తాపధమును ప్రజలచే గ్రోలించినచో నాశనాశముల బ్రాకి బలముచేసికొని పిళ్ళగారు ప్రభృతు లొనర్చు వికటోపదేశములకు తావుండ నేరదు. ఈమధ్య లోక మాన్యని ప్రియభిక్షులొకరు వ్రాసినది తెలుపఁబడినట్లుగా నీతిరుణమున నిట్టి యవకాశము గల్గించి వారి నాంధ్రమహా సభ కాహ్వానించి క్రమంబుగ నాంధ్రదేశమంతయు నాలోక మాన్యని పదస్పర్శ గల్గించినచో వెనుక తాలనుండి పడతి యుద్ధవించిన శ్రీరాముని మాహాత్మ్య మిప్పు డు సోదా మరణముగ తాతిగల దెలుకఱుగుటయు నిరుత్సాహజ్ఞాన పేటికలు బ్రద్దలయి సుకమెద్యమోత్సాహదేవి విజృంభించి యఖిలహైందవలక్షణ మగు స్వమాతృసంరక్షణపటిష్ఠతయు ప్రత్యేకాంధ్రానసరమగు రాష్ట్రనిర్మాణకార్యకర్తానిరూపణ మును జరిగి కృతకృత్యత జెందఁగలదు. ఆసభకే దక్షిణమున సంచారము చేయుచున్న వివేచనంద్రపాలుఁడును, కైరాదు ఢిల్లీనినున్నుడైన మహాత్మ్య గాంధీయు విచ్చేయున ట్లాంధ్ర) నాయకులు పాటుపడినచో నిశ్చయముగ నాంధ్రలోకము తరించి సమయోచిత కార్యనిర్వహణమునందు నీతిర రాష్ట్రము లకు వెళుదీయ నేరదు. ఇట్టి మహాకార్యము నిర్వహించుటలో కొండా వేంకటప్పయ్యగారు మొదలగునాయకులవై బాధ్యత యున్నది.

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మ.

ii

కొన్ని సూచనలు.

అయ్యా, ఇంతవరకును, ఆంధ్రోద్యమముపట్ల తగిన సానుభూతి జూపుటలేదని మన ముకుమారున్న ద త్రమండల ముల సోదరు లీసంవత్సరమున ముందుకువచ్చి యెన్నికష్టముల కయినను ఓర్చి ఆంధ్రమహాజన సభను జయప్రథముగా జరుపు టకు బద్ధకంఠణము కట్టుకొని యుండుట మన యుద్యమమున కెంతయు శుభసూచకము.

సభాదినములు సమీపించుచున్నవి. ఆంధ్రులకు తమ శక్తికొలది నుత్సాహముతో నాతిభ్యమిచ్చుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారు చేయవలసిన ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. ఇక సమావేశమును జయప్రథముగా జరుపుభారము మనమీద నున్నది. ఉత్తరసర్కారుల వారు దత్తచండలముల వారిపట్ల తగిన ప్రేమోత్సాహముల జూపుచుండుట లేదని యింతవరకును నొక వ దం తి గలదు. దేశాభివృద్ధి విషయములలో తమకు తగిన ఆవకాశములను సహాయమును ఇచ్చుచుండుటలేదని మనమీద నేర మారోపించుచున్నారు. వైవసహాయములనను, కాల చక్రప్రభావములనను మనమీద వారారోపించిన నేరముల

పోగొట్టుకొనుటకు కాల మాసన్నమయినది. ఇట్టిసమయమున మనము వెనుకంజవేసిన చాల ప్రమాదముండగలదు. కాన మన సోదరులందరు ముందటి సమావేశముల కన్నను వేలకొలదిగ వచ్చి మాతృదేశవత్ నారాధించి ఆహ్వానసంఘమువారి యుత్సాహమును వెంబొందింప జేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

గత సంవత్సరము నెల్లూరు సభకు మూడునెలలకు ముందే, ఆంధ్రమహాజన స్థాయిసంఘమువారు శ్రద్ధవహించి తమ సంచారకార్యదర్శుల నామండలము లోని కంపి ఆంధ్రోద్యమము వ్యాపింప జేయుటకు, చాల పని చేసి యున్నారు. కాశ్య దర్శుల గుర్తి యుత కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులు గారు సయితము స్వభా దినములకు ముందు, మండలముగాని కొన్ని ముఖ్యపట్టణముల కరిగి, ప్రజానాయకుల సందర్శించి, యుద్యమవ్యాపనమునకు చాల శ్రమపడినారని సయితము వినుచున్నాము. వారి సంత త్వర మెందులకు కడపచండలమున నుద్యమవ్యాపనమునకు తగిన శ్రద్ధ తీసికొనరయ్యో కారణము తెలియదు. ఇక ఆలస్యముచేసిన వీలులేదు. సభ జరుగుటకు 20 దినములు మాత్రము వ్యవధియున్నది. ఈ కొద్ది దినములలోనైన ఆలస్య ము చేయక స్థాయిసంఘకార్యదర్శులు, సహాయకార్యదర్శులు, ఇక ఇద్దరు ముగ్గురు మనవారు, దత్తచండలములలోని కొన్ని ముఖ్యనగరముల సందర్శించి, అచ్చటి నాయకుల సాయమును దీసికొనిన బాగుగనుండును. సమయముండిన కడపచండలము లోని గ్రామములలో కొన్నిటిని చూచిన సయితము వ్యాయ ముగానుండును. ఆహ్వానసంఘమువారికి గూడ నుత్సాహముగ కాన మానాయకులు ఇందువిషయమున విమోచయదురో చూడవలయును.

ముందటివలె నేడు కడప సభవిషయమై మన ఆంధ్ర పత్రికలు తగిన శ్రద్ధ తీసికొనకయుండుట విచారకరము. గత అయిదు సంవత్సరములను, సభ యిక అయిదునెలలకు జరుగు ననగానే, ఎంతయో యుత్సాహముతో ప్రధానవ్యాసములు వ్రాయుచుండునవి. నాయకులు వ్రాయుచుండు యుత్తరము లను ప్రకటించుచుండునవి. ఆహ్వానసంఘమువారు చేయు ప్రయత్నముల అనుదినమును ముద్రించుచుండునవి. అట్టి వేమియు నేడుచేయకున్నది. కారణ మూహించుట కష్టతరము. ఇకనైన ఆ లోపమును పోగొట్టి దేశముల నాకర్షించుటకు అను దినము సభావిషయములు ప్రకటించెదరు గాకయని పత్రికా సంపాదకుల వేడుకొనుచున్నాము. మన నాయకులు సయితము ఆహ్వానసంఘమువారికి ప్రోత్సాహ మొసంగుచుండుట కు అప్పడప్పుడు పత్రికలలో యుత్తరములు వ్రాయప్రాధింపు చున్నాను.

* * * *

iii

అధ్యక్షుల ఎన్నికలు.

అయ్యా, ఇక యిరువది దినములలో కడప పురమునందు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ, మహాజన సభలు సమావేశము కాబోవు చున్నవి. ఇంకను అధ్యక్షులనియోజనము విషయము చర్చలు జరుపుచుండుట విచారకరము. అధవా పక్షము దినములయి నను ముందుగా తెలియజేసినగాని, అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసము వ్రాయుటకు వీలుండదు. కాన ఆహ్వానసంఘ మువారు వెంటనే యిందువిషయమున శ్రద్ధతీసి కొందురుగాత!

లోకమాన్య తిలకు మహాశయుని మన రాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిన మన యుద్యమముల కెంతయు గౌరవము రాగలదని మామిత్రులు శ్రీయుత చట్టి నరసింహారావు పంతులుగారు కొంతకాలము క్రిందట నూచించి యున్నారు. ఈ సూచన చాలాముఖ్యమయినది. మనము గౌరవించ దగినది. మనముకొనిన లోకమాన్యకు ఆంధ్రదేశ సంచారము చేయుట కు సంసిద్ధులయి యున్నారని డాక్టరు సాతీగారు తమకుతెలి పినటుల ఈమధ్య శ్రీయుత చతుర్వేదుల వేంకటకృష్ణయ్య గారు పత్రికలలో వ్రాసియున్నారు. కాన ఆహ్వాన సంఘము వారు ఆలస్యము చేయక వెంటనే కొరి న తిలకు మహారాజు గారు మన కొరి క ను స ఫ లీ కృ త ము చేయగలరు. తదనంతరము, సభలోనే లోకమాన్యని మన దేశములోని ముఖ్యపట్టణముల దర్శించుమని నాయకులు కోర వచ్చును. మహారాజుగారు ఆంధ్రేతరులుగదా వారు ఆంగ్లము నందుపన్యసించిన మనయాదర్శములకు వారి యుపన్యాసము వ్యతిరేకముగా నుండును గదా యని కొందరు వారి యాధ్వర్య ము సంగీకరించు విషయమున ననుచున్నారు. ఈ శుభ్రాల మున మననియమముల కొంత ద్రోసిపుచ్చినను దోషము లేదు. వారి యుపన్యాసమును ఆంధ్రమున సయితము ప్రచురించి విరి విగా పంచిపెట్టవలయును. ఆంధ్రులు భారతవర్షములోని యి

తర ప్రాంతముల వారికి రాష్ట్ర విషయమున సుదీర్ఘములు యువల సేయుచున్నది. దానిని లోక మాన్యము పునాది చేసిన శ్రేణులముగ నుండును. గోవింద రాఘవమూర్తి, శేషపతి, కృష్ణారంగయ్యగారు రాష్ట్రస్వామి అయ్యగారు మున్నగు మహానీయులు ఆంధ్ర పుల్లల వేసినను మన యుద్ధయంత్రము కాంగ్రెసునందు నూతన జీవిత మేర్పరుచుటకు పాటుపడిన మహానీయులలో మహారాజగారు ముఖ్యులు. ఆంధ్రులకు, మహారాష్ట్రీకులను చిరకాలమునుండి మిత్రత్వమున్నదని చరిత్ర గారులు వాకొనుచున్నారు. మనమిప్పుడే మహారాష్ట్ర నాయకులలో ముఖ్యులగు మహారాజగారిని సభ కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని కృతార్థులచుండున, మనమిత్రత్వము చిరకాలము వర్ధిల్లుటకును వీలందును. వీరిని మన నాయకునిగా నెన్నుకొను విషయముగా నెవరును వ్యతిరేకముగా నుండరని మా అభిప్రాయము.

ఆంధ్రమహాజనసభకు శ్రీయుత గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారు అన్ని విధముల తగినవారు. దత్త మండలములవా రయినను అనేక వత్సరములు, యుక్త సర్కారులలోనే నిలిచి ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధి కెంతయు పాటుపడియున్నారు. మనకొరకే ఎన్నియో కష్టముల సయితము అనుభవించి యున్నారు. ఉత్తర సర్కారులవారు మధ్యదేశమువారు వారు వీరన నేల ప్రతియొకర దేశమును వీరి నెంతయు ప్రేమించుచున్నవారు. ఆంధ్రుల జాతీయ వికాసమునకు పాటుపడిన వారిలో గొప్పతమరావుగారు ప్రధానులు. వీరి యెన్నికలలో సయితము నేమియు వ్యతిరేకముండదు. ఆంద్రును ఏకగ్రీవముగా నానాదించ గలరు.

కాన రెండు సభల ఆహ్వానసంఘములవారు ఆలసింజక రాష్ట్రీయ సభకు తిలకు మహారాజగారిని ఆంధ్రసభకు హరి సర్వోత్తమరావు గారిని వెంటనే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని మన దేశమునకు గౌరవమును కీర్తినిచ్చుచుగాక! మనకును మహారాష్ట్రీకులను గల బంధుత్వమును పెంపొందించుచుండుచుగాక! తమదేశము కొరకు సాధ్యమయితే పాటుపడిన యొక నాయకుని గౌరవింతురు గాక!

అడయాడు } వెం. నాగయ్యశర్మ
చెన్నై పురి } డిట్యుకవి జగన్నాధరావు
మేసెల 10 }

iv

అయ్యో, ఆంధ్ర మహాజన సభలకు కడపజిల్లావారు కడపలో జరుపుట కాహ్వానము చేసినందుకు ఆంధ్రులెల్లరు వారికి మిక్కిలి కృతజ్ఞులు. సుదిగతరణములో కడప నాయకులు ఈభాగమును తమవై వైచిత్రించుట వారి విమర్శలక దేశాభిమానమును నెయినోళ్ల చాటుచున్నది. ప్రతియొకర జిల్లాలలో ఈమహాసభలు జరుగుట కిదియే ప్రథమము. ఈసభలు ప్రథమమునందీ చిరవరకు మాతృభాషలోనే జరుగును. అండ్లను విద్య వచ్చినను రాకపోయినను ఆంధ్రులెల్లరు ఈసభలలో పాల్గొనుటకును తమ మాతృదేశ ప్రేమను మాతృభాషాభిమానమును చూపుటకును ఆకాశము గలుగును. ప్రతివిషయ చర్చయు ప్రతి తీర్మానమును సామాన్యజనులందరి యుపయోగముకొరకును జరిగి అందరికిని తెలియును. శ్రీలంక పురుషలంక బ్రాహ్మణులనక శూద్రులనక పంచములనక హిందువులనక మహమ్మదీయులనక క్రైస్తవులనక ధనికులనక బీదవారనక అందరు ఆంధ్రులకు ఈ సభలలో సమానమైన తావుగలరు. ఆంధ్రులందరిలో విశ్వభావము సమాన ప్రతిపత్తి సోదరప్రేమ కలిగింపజేయును. ఆంధ్రులెల్లరును ఏక సమములుగా మాతృ మూర్తిని సందర్శించి జన్మసాధ్యమును పొందెదరు.

ఆంగ్లవిద్యాధికులు ప్రజలకు తెలియనిభాషలో గాంధీ గోపనాథములిచ్చి ప్రజలకు తెలియని ఏవో తీర్మానములు చేసి తమ పొండికల ప్రకటనము చేసికొని ప్రజలను భ్రమింప జేయుకాలము పోయినది. నాలుగు భాషలు మాట్లాడువారు కలిసి చేయుసభలలో ఈ దుష్ప్రవృత్తి. కంజీవరములో జరుగుచున్న రాష్ట్రీయ సభలో దేశీయ లక్షణములు అన్య భాషకు ఆగ్రహాన మివ్వక తప్పదు. భాషాప్రయుక్త సభావిధానము, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీ విధానము వలన ఈదుష్ప్రవృత్తి తొలగుచున్నది. బంగాళీ రాష్ట్రీయ సభలో బంగాళీలందరును బంగాళీభాషలో మాట్లాడుకొని చర్చించుకొని తీర్మానములు చేసికొని బంగాళీలలో గాఢమైన దేశాభిమానమును వ్యాపింపజేయుదురు. దేశీయమహాజన సభోద్యమమును ప్రతి బంగాళీకిని తెలియనట్లు జేయుచున్నాడు. అటులే ఆంధ్రులను బాపట్లలో జరిపినను విరాళపట్ల

జుమలో జరిపినను కడపలో జరిపినను ఆనంతపురములో జరుప నున్నను తమసభలను మాతృభాషలో జరిపి ఉత్సాహభావములను ఆంధ్రులలో వ్యాపింపజేయుచున్నాడు. మాతృదేశ జననికే ఆంధ్రులకును మధ్య ఆంగ్లవిద్యాధికులను మధ్యస్థులకును చోటు లేదు. మాతృదేశారాధనమును ఆంధ్రులు మాతృభాషాభావముగాను స్వచ్ఛముగాను అంగీకరించుటకు సుతరువుల సహాయము లేకుండగనే మాతృభాషలో గావించెదరు. దేశాభిమానము స్వభావజన్యమైనది గాని అన్యదేశమునుండి లేవదీసేము క్కకాదు. కడపలో జరుగనున్న ఈవత్సర సమావేశమునకు ఈశ్వరయ్యశ్రేణు అన్ని జిల్లాలనుండియు ఆంధ్రులు విశేషసంఖ్యాకులుగ వచ్చుచేసి జయప్రదమును విశేషలాభకారిగను చేయుదురు గాక.

కడప నాయకులకొక విజ్ఞప్తి. ధనికులగు వారి సౌభ్యమునకై సిండికంటులలో భోజనము పెట్టుటకును విశేష సౌకర్యములు చేయుటకును ధనమును విశేషముగా ఖర్చుపెట్టుట మానివేసి కడపజిల్లానుండి యేమి తనతరజిల్లాలనుండి యేమి సామాన్యజనులు ఎక్కువకుండు ప్రతినిధులై ఈసభలలో పాల్గొనుటకు ప్రతినిధి రుసుము రెండురూపాయలుగా మార్చిన మిక్కిలి యుక్తమనియు ప్రేక్షకులకును ఒకరూపాయకన్న అధికముగాకుండ నుండవలె ననియు మనవి చేయుచున్నాను.

దెజవాడే మే॥ 10. ఆయ్యుడేవర కాశ్యపురావు. బి. ఎ. బి. ఎల్.

v

అయ్యో, ఆంధ్ర మహాజనసభకు అధ్యక్షుల నెన్నుకొని విషయమై, వెళ్ళుచుండి వెళ్ళు ఆభిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు. కొందఱు లోకమాన్య తిలకు గారివైపును, గాంధీగారివైపును ఎక్కు కొనిన భావంబుననియు, మఱి కొందఱు గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమ రావు గారి నెన్నుకొనిన శ్రేయస్కుర మనియు ఆభిప్రాయముల నిచ్చిరి. శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావు గారు ఆంధ్రోద్యమమున కొక్క యండముని చెప్పటయందు అతిశయోక్తి ఏమియులేదు. వారి సద్గుణ సంపత్తియు, వారి మాతృదేశాభి మానము నెఱుంగని వారెవరును ఆంధ్రదేశమున లేరని చెప్పవచ్చును

కాని నేను నాపూర్వపు వ్యాసమున వ్రాసినట్లు అన్యక్షుల నెన్నుకొనుట యందు ఆంధ్రోద్యమముయొక్క భావికాలపు పరిణామములను మనము పునఃస్మరణం దుంచుకొనుట భాగ్యము. రాక్షసివృద్ధిలి ఇత్యుడైతి విషమావృత్తయందున్నవో వాస్తా ప్రతికా చిరుకరులెఱుంగని విషయముకాదు. కన్య గారు సామాన్య కాననసభలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీ విధానమునకై తీర్మానములలోనికి తీసికొనివచ్చి వచ్చును, యీ సూచనలకు హిందూదేశపు నాయకులలో ఎందఱు విముఖత జూపినో మనకు తెలియదు. కనుక యిప్పుడు ఏమేరీకుల మన మాందోళన జేయవలెనో ఆయాచీకుల జేసినగాని మన యుద్ధయమునకు ఆభిల భారతీయమహాలము సంపాదించుట కదుం గదుకన్వయము. ఇట్టి స్థితియందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీ విధాన నానూత్రము భారతదేశమునందంతటను నాలుగు కోడలెనయే ఆంధ్రు లోయమగునేని, శ్రీమతి ఆనది సెంటుర్యు, లోక మాన్య తిలకు, మహాత్మా గాంధీ, సర్ ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యం మొదలగు ఆభిల భారతీయ నాయకులలో నేర్వనైత రాబోవు ఆంధ్ర మహాజనసభ కధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవలెను. ఆప్పుడు గాని మన యుద్ధయ తీర్త్యమును అందఱును సానధానముగ నాలోచింప గడంగు. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు, పట్టాభి

నీతారామయ్యగారు మన యొకర దేశమున కొక్క దేశమునకే తెలిసినవారు. ఏ యుద్ధయమునను జనుము పొందుటకు ముఖ్యముగా కావలసినది ప్రాబల్యము గల నాయకులు. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, నీతారామయ్యగారు భారతదేశ జనరేటును ప్రాబల్యము కలవారు కాదు. ఇట్లు ప్రామాణికలక మహానీయులను వారి నేరు వికసించుట లేదు.

ఆంధ్ర మహాజనసభకు ఆభిలభారత నాయకు లగు లోకమాన్యతిలకు, శ్రీమతి విసెంటుర్యు, మహాత్మా గాంధీ, సర్ ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యం మొదలగువారిలో నెవ్వరినైన అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని, ఆంధ్రరాష్ట్రీసభకు హరిసర్వోత్తమరావు పట్టాభి నీతారామయ్యగార్లలో నేర్వనైత ఎన్నుకొనిన శ్రేయో వాయక మనియు, ఆంధ్రోద్యమము బలపడు ననియు నాన మ్మకము.

తెనాలి } పెద్దిభట్ల వేంకటాచలపతిరావు.
10 మే. }

vi

అయ్యో, కడప పురమందు జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభకు లోకమాన్యదగు బాలగంగాధర తిలకుగారిని ఆగ్రాసాధిపత్యమున కపొంప గోరుటకు లోకమాన్యకు అన్యభాషీయుడనియు సభా కార్యక్రమమంతయు ఆంధ్రభాషలోనే జరుగునటుల మన నాయకు లెంతయు పాటుపడుచున్నారనియు హూణభాషలో యువనాస్య మొనగుననియు సందేహించుచుండిరి. లోకమాన్యని గంభీరోపన్యాసములు, యిదివరకు పుస్తక రూపమునను పత్రికా ముఖమునను చాలవరకు చూచియుంటిరి గాని ఆ మహాత్ముడు సభాచుంట పమున వేదికపయి నలచి, గంభీరోపన్యాస మిచ్చుచుండ కని, వినివారలు నాయకులలో తప్పు సామాన్య తెలుగరు. ఇట్టి మహా సమయమున మాడనివో యిక సామాన్యవక్త యిట్టి భాగ్యం లభించుట చాల దుస్తరము. ఇదియును గాక, ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ కొరకు యిచ్చించు మనము యిట్టి భగవానుని సభాధ్యక్షుని గ ని య మి యు కొ ను ట లో నుండు మేలు విస్తరించి నాగిన వస్త్రక వరణముగ నుండ గలదని మూనితి. లోకమాన్యకు బాలగంగాధరతిలకు గారిని తత్వభక్తు ఆగ్రాసాధిపతిగా నెన్నుకొని ఆయనయొక్క ఉపన్యాసములకు తత్కాలములో హూణభాషకు భాషాంతరీకరించు వారల నియమించి ప్రజాహిత గంభీరోపన్యాసముల సభ్యులకు మనముల నాటుట ముఖ్యము.

రాష్ట్రోభిమాని.

మోహినీ తెలము:— శ్రీ పురుషులు వారుటకు మోగన్య మొరె. మొదకుకు చువజేయును. వెండుకలు రాలకుండును. వెండుకలు ననువుచేరును. నువారనగలిగియుండును. 0-12-0 తిమ్మలొంజనము దివో, తిమ్మలొంజనము, చుదగాన్

Watches! Fountain Pens!!
వాచీలు, పాంటెరు కలములు, హార్వోనియములు, బ్యాడ్ మింటురు, తెసిసు బంటులు, బ్యాటులు (Bats) మొదలగునవి సరసమయిన ధరలకు దొరకును.
క్యాటలాగు ఉచితము.
య.మ్. హెచ్. గావు అందు సచ్చు,
1150 కాకినాడ. (గోదావరిజిల్లా)

జ్ఞగుభయములేదు.
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జ్ఞగుజ్ఞగు (1045)
ని వారకావధములు
మా మందులు గడపిన రుపది వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా, సిల్హో దేశములందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక జ్ఞగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన
జ్ఞగు సోకదు.
హైమాదిపానకము ౪ బొమ్మల బుడ్డి ౧-కి రు ౧-౦-౦ | శతభాతస్సుతం 1 బొమ్మ బుడ్డి ౧-కి రు ౦-౧-౦-౦
డిబ్బో ౪ " " ౦-౧-౦-౦ | డిబ్బో 1 " " ౦-౦-౦-౦
ప్యాకింగు పోస్టేజీవేలు. కొరువారికి మా నెద్ద క్యాటలా గుచితముగ పంపబడును.
తంతి విలాసము:— “పండిట్” మదరాస్.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, ఆచార్యప్రసాద్, జి.టి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1918-వ సం॥ మే నెల 13-వ తేది

సోమవారము.

మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభ:

సంగ్రామ సహాయము.

కాంచీపురమున జరిగిన మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభయొక్క దృష్టి చాలవరకు సంగ్రామ సహాయము గూర్చిన తీర్మానముపై కేంద్రీకరింపబడుట సహజముగ నున్నది. చక్రవర్తి మొదలు సామాన్యుని వరకును, జర్మను నిరంకుశము నడచుట గూర్చి యోచించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. సంగ్రామ సహాయము విషయమై, భేదాభిప్రాయములు గలవని రాష్ట్రీయ సభా సహావేశమున జరిగిన తీవ్రచర్చ తెలుపకయే చెల్లుచు న్నది. కాని యిరువక్షములవారికిని గమ్యస్థాన మొక్కటియే. సంగ్రామ విజయమునకు జయద్రవముగ తోడ్పడుటయే, యిరువుర ఆశయము. భేద మొక్క విషయమునందు మాత్రమే గలదు. బిసెంటు పక్షమువారు సామ్రాజ్య దృష్టిధమును బట్టి యీ సమస్యను వీక్షించుచున్నారు. రెండవ పక్షము హిందూదేశ సాభాగ్యమునకు ప్రధాన స్థాన మిచ్చుచున్నారు. కాని, హిందూదేశ సాభాగ్యమే సామ్రాజ్య సాభాగ్యము. సామ్రాజ్యరక్షణమే హిందూదేశ సాభాగ్యమునకు మూలాధారము. ఈ రెండు విషయములును అసంబద్ధములు గావు. రెంటిని సమన్వయము జేయుట వైసనే జాతీయాభివృద్ధి అధారపడి యున్నది. బిసెంటుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమున, నాలుభాగములు గలవు. ప్రథమభాగము చక్రవర్తిగారి సందేశమునకు మద్రాసు రాష్ట్రీయ శక్తివంశన లేకుండ తోడ్పడనన్నదన, అనువదించుచున్నది. ఈ భాగముగూర్చి సభ్యులలో నెక్కడను భేదాభిప్రాయము గాన్పించదు. చక్రవర్తిగారి యాజ్ఞానువర్తనసామ్రాజ్యమును జర్మను ఉపద్రవమునుండి దప్పించుట కెల్లరును సంసిద్ధులుగ నున్నారు. ఇందులో భేదాభిప్రాయ మొక్కడనులేదు. రెండవభాగము పౌరసేనను హైందవ ప్రాద్యోగుల క్రింద నిర్మించుటకై అన్ని సంఘములును తోడ్పడవలయునని, యీ సభవారు హెచ్చరించు చున్నటుల చెల్లుచున్నది. మూడవభాగము, సంగ్రామ సహాయమునకై ప్రజలలో ప్రబలత్వాహ ముదయించుటకు స్వపరిపాలనా శాసనమును పార్లమెంటులో వెన్వెంటనే ప్రవేశపెట్టుటయే ముఖ్యసాధనమని, చెల్లుచున్నది. సభలో జరిగిన చర్చయందు రెండవభాగమును దీసివేయవలయునని సత్యమూర్తిగారు సవరణను ప్రపాదించిరి. ఈ సవరణపై వాద ప్రతివాదములు విశేషముగ బెరిగెను. తుట్టుతుడకు ప్రాల్టు లెక్కింపగ 140 ప్రాల్టు సవరణ కనుకూలముగ నీయబడెను. 118 ప్రాల్టు సవరణకు ప్రతికూలముగ నీయబడెను. అటుపిమ్మట ఎవరెవ రే పక్షము బూనినదియు కనుగొనుటకు గోరబడెను. రెండవవారు లెక్కించుటలో ఉభయపక్షములకును ప్రాల్టు సమానముగ నెచ్చెను. అధ్యక్షురాలు తన సమ్మతిని సవరణకు వ్యతిరేకముగ

నిచ్చుటచే సవరణ యోడింపబడెను. ప్రతికూలముగ ప్రాల్టు నిచ్చిన వారిలో బిసెంటు, రామస్వామి అయ్యరు, వాడియా, రంగాచారి, అల్లాడ కృష్ణస్వామి అయ్యరు, సరోజినీదేవి, నటేశను, గోవిందరాఘవయ్యరు, కేశవపెళ్ల, శ్రీనివాస శాస్త్రిగార్లను పేర్కొనవచ్చును. సవరణ సామోదించిన వారలలో కస్తూరిరంగయ్యంగారు, రంగస్వామిఅయ్యంగారు, రాజగోపాలాచారి, ఎన్. కే. రామస్వామిఅయ్య, అయ్య అయ్యరు, సత్యమూర్తిగార్లు ముఖ్యులు. ఉభయపక్షములందును ప్రముఖులు గలరు. ఏకల రాజభక్తి గూర్చి గాని దేశభక్తిని గూర్చిగాని శంకింప వీలులేదు.

కాని యీ విషయమై సభ్యులలో నింత కట్టుదల యేల గలిగెనని కొందరకు నాశ్చర్యము గలుగవచ్చును. ఉభయపక్షములును సంగ్రామ సహాయమునే ఆశించుచున్నవి. జర్మనుల ఉపద్రవము బోనాడుట సామాన్యముగ జనిగాడు. ఆసియారంగమున, రక్షణ భారమంతయు భారతీయులపైననే నిలచియున్నది. నేటి తంత్రీవార్తలలో పాలెస్టీను రంగమునుగూర్చి డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాసిన యభిప్రాయము గాన్పించును. అందు హిందూదేశ సహాయముయొక్క ప్రాముఖ్యత వెల్లడియగుచున్నది. “జర్మనునదియొద్ద తుర్కీ-రాజకీయము మార్గము గలదు. ఆలెన్సీ సేనా నాయకుడు ముందునకు వెడలక బూర్వమే, శత్రువులు తమ రక్షణమును బలపరచుకొనవచ్చును. సహజముగ నిట్టి యశాకర్యముల బోనాడుటకు సభిక్త సంఖ్యాకులగు సైనికులు లేకుండ సాధ్యపడదు. ఈ సైనికుల జేర్చుటలో బ్రిటిషు సైనికుల లక్షరకురారు. హైందవ బలగములచేతనే కార్యసాధన మగును. వచ్చిమరంగమునందలి సందిగ్ధ స్థితిలో శత్రు సైనికులను తుర్కీపై బంపుటకు వీలుండదు. కాని భారతీయుల కీ ప్రాంత మెంతయు తగియున్నదని డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇందుచే ప్రాచ్య రంగ రక్షణమునకు హిందూదేశమే పూనుకొనవలసి యున్నది. డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక చెలిపినటుల, సామ్రాజ్యరక్షణమున సభిక్త సంఖ్యాకులగు హైందవులు హిందూదేశము నుండి వెడలవలసి యున్నారు. సైనికవిషయముల నీ తరుణమున సంపాదించు తెలులు? ఈ సమస్యయే, కాంచీగరమున దీర్ఘ కాలము చర్చించబడెను. ప్రజలలో శౌర్యాన్ని ప్రజ్వలించిన గాని, దేశీయులు రణరంగమున కురుకుటకు శక్తులు గాజాలరు. అట్టి ప్రతాపహీని ప్రజలము గావించుటకు ముఖ్యమార్గము ప్రజాశయముల తృప్తిపరచుటయే యని, కొంచెము యోచించిన తేటతెల్ల మగును. ప్రాణముల నర్పించు పట్ల, మాతృదేశస్వాతంత్ర్యసంరక్షణార్థమై పోరాడుచున్నారమను భావము, ప్రజలలో ప్రబలవలెను. ఈ భావము జనించుటకు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించి తమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటయే ముఖ్య సాధనము. ఐరెండులో స్వరాజ్యమును ప్రసాదించువరకును, నిర్బంధసైనిక విధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆంగ్లేజ ప్రముఖు లంగీకరించుట లేదు. ఏలనన, లాయడు జార్జిగారు పలికినటుల, ఏనూత్రముకొరకు మిత్రమండలి పోరాడుచున్నదో, ఆనూత్రములు ఐరెండునకు గూడ వర్తించునని సైనికులలో భావప్రాచేకము గలుగవలయును. ఇట్టి భావప్రాచేకమును హిందూదేశమున గూడ గలిగింపవలయునని, సవరణ సంగీకరించినవారు

ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు. ఇందు అవమానకర మగునట్టి గాని, అగౌరవకర మగునట్టి గాని విషయమెదియును గాన్పించదు. ప్రభుత్వము వారికి ప్రజలు తమ మనోభావముల నీ తరుణమున ప్రస్తుతముగ చెల్లుపవలయును. ప్రభుత్వమువారును ప్రజలపై సట్టి విశ్వాసముంచి, వారి తోడ్పాటును మనఃస్ఫూర్తిగ గైకొనవలయును. అన్యోన్య విశ్వాసమే, నిసందిగ్ధ తరుణమున సామ్రాజ్యమును రక్షించును. ఇప్పుడయినను ఆయుధశాసనమును దొలగించెద మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యుండలేదు. ప్రజాసామాన్య మందరిలోను ధైర్య సాహసములను జనింపజేసినపుడే, వారినుండి సైనిక సంఖ్యాకుల సభిక్తముగ నాకర్షింపవచ్చును. ఆయుధశాసన ప్రాబల్యముచే, దేశములోని పౌరుషము నశించినది. ఆయుధములనిన భయము జనించినది. వన్యమృగములనుండి సంరక్షించికొనుట కయినను, ప్రజలు శక్తులు. గాక యున్నారు. బందిపోట్లు, దారిదోషిలు అభివృద్ధి గాంచుటకు, ఆయుధశాసనము తోడ్పడుచున్నది. వంగదేశములో బందిపోట్లు జరుగుచున్నపుడు నిరాయుధులగు ప్రజలు సాయధులగు దుండగీండ్లు. యక్రములకు సహింపలేక వెతల పాలగుచున్నారు. ఇటీవల వంగదేశమున కాన్పెబిలుపై జరిగిన అరాజక కృత్యపు సందర్భమున జరులనేకు లా ప్రదేశమున మూగియుండిరట. దురంతకుని బట్టుకొనుటకు, వానియొద్దనున్న ఆయుధములజూచి, ప్రజలు బెడరి అందుకు ప్రయత్నింపలేదని, అసానీయేటెను వార్తాసంఘము వారు చెలిపిరి. ఇట్టిదృష్టి శోచనీయము. అరాజకులను దునుమాడుటకు ఆయుధములు లేకుండుటచే ప్రజలు నిస్సహాయు లగుచున్నారు. దురంతములకు బూనుకొనువారి కెక్కడినుండియో ఆయుధములు లభించుచున్నవి. రాజభక్తి పరులై కత్తెరక్షణగావించ బూనువారు ఆయుధములను పయోగింప వీలు లేకున్నది. ఆయుధశాసనమును రద్దుజేసిన యెడల, బందిపోటు నేరములు తగ్గును. అరాజకులు దుష్కార్యముల గావించ వెరతురు. ప్రజలలో ఆత్మరక్షణ శక్తి గలుగుటచే, శౌర్య ధైర్య ప్రతాపములు ప్రజ్వరిల్లును. సైనికుల సంఖ్యాకులుగ బయలు వెడలెదరు. ఇందుకు దోడుగ స్వపరిపాలనాశయము సఫలీకృతము గావించబడుచో, దేశములో ప్రబలదేశీయతాహమునకు మేరయుండదు. 50 లక్షలే గాక కోట్లకొలది సైనికుల యూచితముగ బయలు వెడలెదరు. ఇందు బేర మెదియును లేదు. సామ్రాజ్యసేవయే ముఖ్యోద్దేశము. మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభయందు జరిగిన చర్చచే, సంగ్రామ సహాయమునకును స్వపరిపాలనా ప్రధానమునకును గల సహజ సంబంధముపై నెంతటి గాఢాభిప్రాయము ప్రబలియున్నదియు తేటతెల్ల మగును. దీనిని తృణీకరించి లాభముండదు. దేశీయాశయములను సఫలీకృతము గావించుట కింతకన్నను మంచి తరుణము ప్రభుత్వము వారికి గాన్పించదు. సంగ్రామమునకు తమ యావచ్చుకొని వినియోగించి సంరక్షణ భారమును వహించుటకు భారతీయుల కింతకన్నను మంచి తరుణము లభింపదు. పాలకులును, పాలితులును అన్యోన్యవిశ్వాసముతో గలసి కృషి సలుపుచో, జర్మను ఉపద్రవము కలలోనివార్త యగును. అట్టి శుభస్థితి త్వరలో నేతెంచునని యూహించుచున్నారు. సంగ్రామ విజయమును సంపూర్ణిగావించిన గౌరవము భారతీయులకు దక్కు గాక!

సి వి లు జ యి లు

ఋణముల నియ్యనివారిని జయిలులోనికి బంపు పద్ధతి ఆంగ్లేయదేశమునం దమలులోలేదు. హిందూదేశమునం దీ పద్ధతి చిరకాలమునుండియు ప్రబలియున్నది. ఈ పద్ధతి ఋణపడినవారికి చాల నవమానకరముగను, బాధకరముగ నున్నదని అనేకమంది యభిప్రాయమై యుండెను. ఈ విషయమై విచారించి, నివేదికమును బంపవలయు నని 1914 వ సంవత్సరమున ఎ. జి. కర్జెక్ వెన్ అను వారు క్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. వీరు వద్రాసు, కోయంబత్తూరు, తంజావూరు, నీలిగిరి సింజయిలుల నుండి సమాచారము కనుగొనియు, ఆయా కోర్టు రికార్డులను జూచియు, న్యాయాధికారుల యభిప్రాయము కనుగొనియు తమ నివేదికము దయారుజేసిరి. 1877 వ సంవత్సరమునుండియు, సివిలు ప్రొసీజరు కోర్టులో నప్పుడప్పుడు ఈ విషయమై చట్టపు తీవ్రత దగ్గునటుల మార్పులు గావింపబడెను. కర్జెక్ వెన్ గారు విచారించినంతవరకును, బాకీల రాబట్టుకొనుటకై అరెస్టుగోరినది, విశేషముగ వడ్డీ వ్యాపారముపై జీవనముజేయువారుగనే గన్పట్టిరి. త్రాడు బొంబములేని వారి కెల్లరకును ఋణముల నిచ్చుట నేతనే, అరెస్టులను తరుచుగ గోరుటకు కారణమగుచున్నదని, కర్జెక్ వెన్ గారు చెప్పుచున్నారు. బీద లనేకులు దారిద్ర్యబాధచేతనే నీ ఋణముల దీసికొనుచున్నారు. కాని వడ్డీ రాను రాను యధికమై సహింపలేక, వీరు ఋణముల దీర్చుట కశక్తులగుచున్నారు. వడ్డీరేటు గూడ విచారితముగ నుండును. తాత్కాలికావసరముల కొరకై వడ్డీరేటు గమనింపబడుట లేదు. చెన్నపులో నొక కూలీ లబ్ధివానియొద్ద 30 రూప్యములను బడులు దెచ్చెను. దానికి నెలకు రూపాయికి 2 అణాలవడ్డీ వరకు గలదు. 10 మాసములలో ఋణప్రదాత రు 72-9-0 లకు డిక్రీ బొంది అరెస్టు ఉత్తరువు గోరెను. ఇట్టి నిదర్శనములనేకములు గలవు. 1913 వ సంవత్సరమున 20,946 మంది అరెస్టు గావింపబడిరి. 16,008 మందిపై ఆస్తి జప్తు గావింపబడెను. అరెస్టు దరఖాస్తులే క్రమింపబడిన మధికముగనున్నవి. ఒక సంవత్సరము కోయంబత్తూరులో జప్తుదరఖాస్తుల కన్న అరెస్టు దరఖాస్తు లారు రెట్టినెకమయ్యెను. ఋణప్రదాతల విషయము మాత్రమే నాలోచించినయెడల, ఖయిదు జేయుట చాల లాభకరమే. కాని ఋణపడినవారి జేయము గూడ నాలోచించుచో, నష్టము గూడ నధికముగ గలదు. అరెస్టులచే, ఇన్సాల్వెన్సీ పిటిషనుల బెట్టవలసివచ్చును. ఇవి యధిక మయినకొలదియు, ఋణమున సరమగువారికి ఋణము పుట్టుట దుష్ఫర మగును. వ్యాపారము స్తంభించును. అందుచే ఋణదాతల యొక్కయు ఋణము గైకొనవారల యొక్కయు జేయము యోచించి, కర్జెక్ వెన్ గారు తొమ్మిది సూచనలను క్రభుత్వమువారి కంపిరి.

(1) అరెస్టుకు దరఖాస్తు జేసిన వెంటనే కోర్టువారు ప్రతివాదికి నోటీసు బంపవలెను. నోటీసు ననుసరించి ప్రతివాది కోర్టునకు హాజరుగాడని దోచినపుడే అరెస్టు ఉత్తరువును పంపవలెను.

(2) ప్రతివాది కోర్టునకు వచ్చిన వెంటనే, ప్రతివాది సొమ్ము చెల్లించగలడా లేదా యను సంశయము విచారించవలయును. ప్రతివాది అసమర్థుడని నిరూపితమై, కోర్టువారి నివేదికపై ఆధారపడి ఋణమును దిద్దవలెనని నిర్ణయించుట.

వైరెండు సూచనలకును, న్యాయాధికారులనే కలుపరాతికూల్యముజూపి ఇందిచేకోర్టులకు పని యధిక మగుననియు, ఋణపడినవారలకు చట్టమునందే లేనిన సందర్భాలోపాయములు గలవని, క్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడుచు, నీ సూచనల నంగీకరింపలేదు.

(3) కోర్టువారు విచారించిన పిమ్మట, బాకీదారును డిక్రీ జేదియండియు ఋణముల దీర్చలేని స్థితియందుండెనని జేతనేని, ఇన్సాల్వెన్సీ పిటిషను పెట్టుకొనుట కంగీకార మొసగవలయు నని, సూచన గావించబడినది. ఇట్టి యధికారము కోర్టుల కిదివరకే నుండుటచే యీసూచన అనవసరమని క్రభుత్వమువారు చెలిపిరి.

(4) ప్రతివాది సొమ్ము నిచ్చుటకు గాని, ఇన్సాల్వెన్సీ దరఖాస్తును బెట్టుకొనుటకు గాని, వ్యవధి గావలయునెడల, అంతవరకును వానిని కోర్టు ఉద్యోగుల స్వాధీనముం దుంచవలయు నని సూచన దెలుపబడినది. అట్టి సౌకర్యములను 10 రోజులకు మించకుండ నొసగవచ్చునని, క్రభుత్వమువారు 1918-వ సంవత్సరమునందు రూలు గావించిరి.

(5) ఇన్సాల్వెన్సీ పిటిషను దాఖలుగాగనే బాకీదారునిపై ఆమలు చర్య నావలయునను, సూచనను, క్రభుత్వమువారు యోచించెద మనిరి.

(6) రాజధాని కట్టగమున ఇన్సాల్వెన్సీ దరఖాస్తున కగు న్యాయాధికర్యమును తగ్గింపవలయునను సూచన గూర్చి, క్రభుత్వము వారు హైకోర్టు న్యాయాధిపుల యభిప్రాయమును తిరిగి గోరెదరని దెలుపబడినది.

(7) డిక్రీ అయినపిమ్మట గూడ, కోర్టువారి యజ్ఞము ననుసరించి, బాకీదారుడు వాయిదాల ప్రకారము సొమ్ము నిచ్చుటకు నుత్తరు వెచ్చజేసను గావించుట కధికారముండవలయునను సూచన అవలంబింపబడుట సాధ్యమేమో, అభిప్రాయము దెలుపవలయునని న్యాయాధిపులను క్రభుత్వమువారు గోరెదరు.

(8) సివిలు ఖయిదు 6 పారములకన్న మించ కూడదను సూచనను క్రభుత్వమువారింగీకరింపలేదు.

(9) చిన్న డిక్రీల నమలు జరుపుటకు లిమిటేషను కాలమును తగ్గింపవలయుననియు, అరెస్టు దరఖాస్తులకు 31 వత్సరముల వరకు మాత్రమే పరిమితి యుండవలయు ననియు, సూచింపబడెను. ఈ సూచన మిప్పుడు విచారించబడదని, క్రభుత్వమువారు చెలిపిరి.

ఆంధ్రమహిళాసభ కడపసభలు.

ఆంధ్రమహిళాసభ కూడెడిచోటను నాంధ్రమహిళా సభయును గూడుట యాచారముగ నున్నది. మహిళాసభలవలన గలిగెడి ప్రయోజనము మహిళాసభలవలన దేశమునకు గలుగకపోవచ్చును. కాని మహిళాసభలును దేశాభ్యుదయమునకు యథోచితముగ దోడ్పడుచున్నవని దేశవ్యవహారములను నవలోకించినవారలకు విదితమగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు ముఖ్యముండలములందు మహిళాసమాజములు స్థాపితములై విద్యావ్యాపనమునకును సంఘ వికాసమునకును పనిజేయుచున్నవి. ఆ సమాజముల ప్రతినిధులును నితరులును సంవత్సరమున కొకసారి గూడి దేశ వికాసమునకును సంఘ వికాసమునకును స్త్రీల వికాసమునకును నవసరమైన విషయములను తేల్చుచు కష్టములను బాటచేయు స్త్రీలకు సత్కార్యాచార్యులు దిద్దిని నిజమయ్యు గల్గును. ఈ

దేశమునందును జరుగుచున్నవి ఈ కంక్షితులందు కడప పట్టణమునందు ఆంధ్రమహిళాసభను సయితము జరుపుట కేర్పాటులను జేయుట యుచితము. కాని స్త్రీలకు సభను నిర్వహించుటకు వలయు ద్రవ్యముగాని సౌకర్యములుగాని నులభముగ లభ్యములుగావు. మహిళాసభను నిర్వహించుటకు పురుషులు స్త్రీలకు సకలవిధముల దోడ్పడుట ధర్మము. కడపపట్టణవాస్తవ్యులు స్త్రీలు పురుషులు ఆంధ్రమహిళాసభ సయితము గూడుట కేర్పాటులను జేసి ఆంధ్రలోకకృతజ్ఞతకు చాత్రులయ్యెదరు గాత! విషను దశయందు కడప మండల వాస్తవ్యులు ఆంధ్రమహిళాసభలను నిర్వహించుటకు సహకర్తవీరిని నాంధ్రమహిళాసభను సయితము నిర్వహించి యాంధ్రలోకాభ్యుదయమునకు దోడ్పడుదురుగాత!

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీకాశీయ క్రి. సంవత్సరము

1918-19 సం॥ వసూరు

ఇదివరలో ప్రకటితమైన చందా సొమ్ము రు. 925-8-10
కొండా నరసింహయ్యగారు ముచ్చుచున్నరూపము 1-0-0
ఎమ్. న్యాయారాయణరావు గారు బందరు 3-0-0
ఎస్. భగవన్నారాయణగారు బొంబాడ 3-0-0
తాడేపల్లి శంకరశాస్త్రిగారు కానూరు 5-0-0

మొత్తము రు. 937-8-10

హరిశ్చంద్రనాటకము:—ఈ నాటకము నిన్నటిదిన మాంధ్ర సభవారిచే ప్రదర్శింపబడెను. ప్రదర్శనకర్తయ్యనదివాన బహదూరు కలకల రామానుజము శ్రేష్ఠిగారును, కాశీ నాథుని నాకేంద్రరావుగారును ప్రహ్లాదవేషధారులగు బాలురు రామచంద్ర, రామరెడ్డిగార్లకు చెయ్యకనుకర్త పతక మొసగిరి. క్రభుత్వముత్సవగుటచే, నాటకప్రదర్శనమున భాగములు గన్పట్టినన, మొత్తముమీద ప్రదర్శనము రహస్యముగ నేయుండెను.

నల్లమందు వ్యాపారము:—“ఫాల్గుల” అను స్త్రీమధుమీద దీపమును సరిచూచుటకు నియమింప బడియున్న ఇన్స్పెక్టర్ అను మహమ్మదీయ నౌకరుమొదల కేయల కల్లయందు ఉండగా, ఆర్ కల్లభరావునాయకుగారు (కల్లయందు రహస్య వ్యాపారములను కనుగొను ఉద్యోగి) ఈనెల 8-తేదీని ఆగ్రహి పట్టుకొని కేసుచేసిరి. ఈ నెల 10-న తేదీని చెన్నపురి (వెసి డెన్సి మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారంపబడి ముద్రయికి 2-చూపముల కారాగృహవాసమును 500 రూ॥ల జూల్మానాయను కిక్కుగాపిధింపబడెను. జూల్మానా చెల్లింపజూ టున్నచో మొత్తమున 6 మాసముల కఠినశిక్ష పిధింపబడెను. కల్లభరావు నాయకుగారు వెంటకగిరి సంస్థానపు దివానగు రా॥బ॥ బాలాజీరావు నాయకుగారి టుమారులు. వీరిదివఱకే ఇట్టికేసులను 10-కంటె అధికముగా కనుగొని ద్రోహులకు శిక్షలు మెస్త, కల్లయందు రహస్య వ్యాపారము నణచుటకు చాలవఱకు పని చేసి, ప్రజలకును క్రభుత్వము వారిని విశేషముగా దోడ్పడ కలిగిరి.

యధానిధి.

ఈ క్రింది తంతివార్త గత కవీవారము నాడు బెలవాడజిలసనాయిలు రక్తకసంఘము వారిచే క్రభుత్వము వారికి పంపబడినది. “బెలవాడలో కిరసనాయిలు కొనువాదవలన బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ, బెన్సుకంపెనీ, ప్రాండెల్స్ ఆయిలు కంపెనీ ఏజెంట్లచే యధానిధి సహాయార్థము ప్రత్యేకముగా ఏనులు చేయబడిన 2 లక్షల రూ॥లు మికండినవా? అంద టున్నచో కిక్కులు చర్యవీరికొనడు.

లండను, మే 10:—బ్రిటిషు ప్రధానకార్యాలయము వద్ద నున్న రియలుటుగారి బలేఖరి నేడ్జిల్లు తంజింసంపెను:—కాంతికితి ఇంకెట్లునే యున్నది. మామోహనలికవద్దాని కరుగుపని నిర్వహించుచున్నాను. ఇటీవల శక్తివిహీనుల లాభధికముగ నుల్లుబడిరి. క్రభుత్వదిదిని సత్కృతి ప్రధాని ఇదియొకటి కష్టకాలమున నిర్వహించినట్లుగా నెలకొని యున్నది. ఇదివఱకే నీ కష్టముల కలకలము కలిగియున్నది. ఇదివఱకే నీ కష్టముల కలకలము కలిగియున్నది. ఇదివఱకే నీ కష్టముల కలకలము కలిగియున్నది.

పిమ్మట అధ్యక్షుని గౌరవ సమరణ వోటునకు వేయబడినది. సమరణ కనుకూలముగ 140 వుండిన, ప్రతికూలముగ 116 వుండియు వోటులేసిన పిదప ఎచ్చటనో మోసము జరిగినని సభ్యులలో కొంతమంది "పోల్, పోల్" అని కేకలు వేసిరి. ఎవరెవరు సమరణ కనుకూలముగను ఎవరెవరు ప్రతికూలముగనున్నారో కనుగొని సరియగు తక్కు నిర్ణయించుడని ప్రతికూలవాదులు కోరిరి. మరికొంత వుండి పోల్ అవసరము లేదని కేకలు వేసిరి. వెళ్ళుచుండి వెళ్ళు విధముల కేకలు వేసినందులవలన, సభయంతయు అల్లకల్లోల మయ్యెను. గడబడ లతితయించెను. సమరణకు వ్యతిరేకములే ఈ అల్లరి అంతయు చేయబడినట్లు గావన య్యచు వచ్చెడిది. పిమ్మట మధ్యమియు తోచుచు గల యకార క్రింద గెలుచు వోలును పిమ్మట మిగిలిన సభ్యుల నుండి నష్టము కట్టి వేరవేరినట్లు గావనయ్యెను.

నన్ను పుష్కరం ఇట్టి పరిస్థితులందే పోలను తీసికొనవలెనని కొంత యెడ గడవిన తరువాత శ్రీకృష్ణగారు పోలను తీసికొనుట అవ్యయమున ప్రోత్సహించుచుండెను. అయ్యుచున్నందున తీసికొనుటకు సభ్యులందఱు గంభీరవాక్యములతో బట్టి కేకకట్టెగారిచేత గెలిచిరి. ఎట్లైన నేమి అభ్యుత్సాహము పోలను తీసికొనుటకు నిష్పందించెను. బహుశక్త్యముమీద సభలో నిశ్చయము ఏర్పరచబడెను. ఆపేక్షనకు చదువుటలోను, ప్రతిహేయముకల్పయ్యు అనుకూలర యొక్కయు శ్రేష్ఠును ఏర్పరచుటలోను కొంతయవ్యయము జరిగినట్లును తోచినది. పోలవలని భయమువలనను ప్రతిపక్షుల ప్రోద్బలమువలనను కొంతయు సవరణ కానుకలయ్యును వదలిరి. చిట్టచివరకు ఇరు పక్షములవారికిని 122 వోట్లు సమానముగా వచ్చియుండెను.

విశేషము, వాడియా, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, ఎల్. ఎ. గోవింద రామయ్యగారు, జి. ఎ. సతేశ్వరు, టి. రంగాచారి, టి. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యగారు, ఎ. కృష్ణస్వామయ్యగారు, సో. జనీశ్వరి, కేశవశర్మ, మొదలైనవారు ప్రతిపక్షముగను, సత్యమూర్తి, కస్తూరి రంగయ్యగారు, ఎ. రంగస్వామయ్యగారు, సి. రాజగోపాలాచారి, ఎన్. కె. రామస్వామయ్యగారు అయ్యు అయ్యరు, టి. ఎస్. ఎస్. రాజమ, యి. దొరస్వామయ్యగారు. సాధుగణ పతి పంతులు మొదలైనవారు అనుకూలముగను వోటువేసిరి. వారిపేర్లెన్నిగు లందఱును సవరణ కానుకలముగనే వోటువేసిరి. అనుకూలవారుల కిది యెంతయో యాత్మపాకరముగనుండెను. ఇట్టి చర్యమొదలకొనెను. ప్రతిపక్షము ప్రతిపక్షమునకు ఆగ్రహమునకు మేరలేక సభాభవనములయందు గంద్రగోళముగానుండెను. ప్రజల మానసములు జయపజయము తెల్లు నిర్ణేతములగునో యను సంశయముతో దగ్ధమగుచుండెను అభ్యుత్సాహము తీర్మానము ప్రతిపక్షముగను తమ (కాష్టాంగు) వోటు నిచ్చి సత్యమూర్తిగారి సవరణ నోడించెను. అప్పుటికి సత్యమూర్తి పక్షము వారికి ఉత్సాహము తగ్గినదనిపించెను గాని విశేషము ఏమియు వారికి మాత్రము లేదు. జయముగిగినది.

తీర్మానమున్నది యున్నయట్లు యంగీకరింపబడెను. మొట్టమొదట సత్యమూర్తిగారు కమ సవరణ యంగీకరించినది. పోయినను వైతికజయము మనజేయని విచారములేక అందఱును రాజప్రతిగతిగనవారముటచే, ఏది ఎట్లున్నను రాజునకు తోడ్పడవలసిన విధి తమవై యున్నదిగావున సార్వభౌముని విజయప్రాప్తికై తోడ్పడవలయునని చివ్వురు తీర్మానము సంగీకరించిరి.

12 వ తీర్మానముతో సంబంధముగలదని నిలిపియుంచబడిన 18వ తీర్మానముగూడ అభ్యుత్సాహంతో నుపహరింపబడి అందఱిచే నేకగ్రీనముగా సంగీకరింపబడినది. 18 వ తీర్మానమునందు హిందూచేతరక్షణసేనయందు జాతిమతవ్యతిరేకతలు లేక భారతీయ వైవిధ్యకాలము నేర్పజుచి మహాపాఠములుగా జూనిని వృద్ధిచేయవలెననియు వైవిధ్యమునకు విషమమనదొంగిలించుననరానియును యూరపియును భారతీయజనుల నందు భేదముండనూడదనియు, సేనలో శ్రేణువులు కలవారందును అధిక సంఖ్యాకులగు దేశికుల సేనలో శ్రేణువులే ననియు యూరపియును భారతీయులయందు జాతిమతభేదములను బాటించుటకు సమానగౌరవము జూపి కమనముల నిచ్చుట తోర్పులు చేసినందున దేశమునందు మిలిటరీ సేనలు కళాకాలము నేర్పజువలెననియు దేశములోని అన్ని విద్యార్థసంస్థానల వారు నుట బాలకుల వర్గోద్ధయమును ప్రోత్సహించి వృద్ధిపొందింపవలెననియు 18వ తీర్మానమునందు చెప్పబడినది. ఇదియును తక్కిన తీర్మానములను అభ్యుత్సాహంతో నుపహరింపబడి యామోదింపబడెను. దేశరక్షణకాసనపు అక్రమవినియోగమును గూర్చియు, మహమ్మదాలీ సేకదాలీ గార్లను నిష్కర్షాధానమునండి తోడ్కొనియు విడుదల చేయుటను గూర్చియు రాజకీయ శిక్షకులను, నిష్కర్షకులను విడుదల చేయుటను గూర్చియు, నిరాహారీకుల నందు తినికొట్టలో విచారింపి శిక్షించుటను గూర్చియు, విశ్వవిద్యాలయపునభ్యుత్సాహం 200 భాగమును గ్రాన్డయ్యెట్టచేతను, ఉపాధ్యాయులచేత నెన్నుకొన వలసినట్లు చేయుటను గూర్చియు, చెన్ను రాజధానిలో మరి రెండు విశ్వ విద్యాలయముల నేర్పజుచుటను గూర్చియు, సెంటరీ, ఎలిమెంటరీ విద్యల యభివృద్ధి కొరకు ప్రభుత్వమువారికి నెక్కువగా ధనము పోనగుటను గూర్చియు, పురపాలక సంఘముల అధికారప్రదేశములలో నిష్కర్షాభివృద్ధిప్రభుత్వవిద్య నేర్పజుచేయగలిగారమును పురపాలకసంఘముల కొనుగుటను గూర్చియు, వెకండరీవిద్య సభ

నింపజాలనివారికుపయోగకరముగా వృత్తివిద్యకొనుగు పాఠశాలల నేర్పజుచుటను గూర్చియు మతవిద్య చెప్పజుచు పాఠశాలలలో తనదయితలకు మతవిద్య చేపడెద తేదీకొనుటకు తండ్రుల కధికార మిచ్చుటను గూర్చియు, జిల్లా, తాలూకా బోర్డులు పురపాలక సంఘములలో అధికారసభ్యుల నెన్నిక పద్ధతిమీద నేర్పజుచుటను గూర్చియు హిందూశాసనము నుండి కూలీల వలన సందర్భమున లండనునందు జరిగిన శాశ్వతీర్యాని ములను ఖండించుటను గూర్చియు సింహళ ప్రభుత్వ కూలీల నిష్కర్షణములను తొలగించుటను గూర్చియు వైలువే లన్నియు ప్రభుత్వోద్యమమున నుంచు కొనుటను గూర్చియు, చెన్ను ప్రతి దేశకాలంలో కస్తూగుల పరిశోధన కాశ్రమ నేర్పజుచుటను గూర్చియు, భూమి కస్తులను కాశ్యోకముగా నేర్పజుచుటను గూర్చియు తి. ఏ. ఆనందరావుగారికి గాక తక్కిన తెరగుటు లన్నిటియందును నిష్కర్షణ జేకభాషావిద్య నేర్పజుచుటను గూర్చియు, వైలువం యందు ప్రయాణికుల తోడ్కొనిన కస్తింపుటను గూర్చియు, నివిట కోర్టు అధికారమును వృద్ధిచేయుటను గూర్చియు జేవాదీ యధికారములను నట్టుయను సవరించు నావశ్యకతనుగూర్చియు, ప్రభుత్వ నిర్వాహక కాభివృద్ధి నావశ్యకతనుగూర్చియు, ప్రభుత్వ నిర్వాహక కాభివృద్ధి నావశ్యకతనుగూర్చియు, పురపాలక సంఘములకు అగల ప్రభుత్వములలో కల్లుదాకాములపై పురపాలకసంఘముల కధికార మిచ్చుటను గూర్చియు, విజిల్ల కాంగ్రెసు కమిటీని భేదించుటకు పాటుకు రివేల మూల సాధనములను గూర్చియు, క్రిమినలు ప్రాసేజుల కోడులో యూపియను విజిల్ల, యూపియను, అమెరికనుల యొక్కయు భారతీయుల యొక్కయు అవరణ భేదమునుగూర్చియు, రెండవ సామ్రాజ్యముద్దపథ వైసను కాపన సభా ప్రతినిధులను నియమించుటనుగూర్చియు, నిన్ను జాన్యువరమున చేయుటకు ప్రయత్నములను గూర్చియు, కైరావండలమున కైదులయేడ సానుభూతిని జూపుటను గూర్చియు, హిందూ మ్యూజిండియా అమృతకవారు పత్రికలకు బర్మాలోనికి పోవలెననుటను గూర్చియు, శ్రీ స్యా రెండ్ర్య విషయము నంగీకరించుటను గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ కలలలను కవారింపి కఖ్యము గును దుప్పటకు సమాధాన సంఘముల స్థాపించుటను గూర్చియు తీర్మానములు అభ్యుత్సాహంతో నుపహరింపబడి ఆమోదింపబడెను.

రాజోవు సంవత్సరమునకు సభ తియవవలెనని టి. ఎస్. ఎస్. రాజగోపాలాచారి సాహ్వరించెను.

తీర్మానములను ఆయా అధికారులకు పంపుటకు అభ్యుత్సాహం కధికార మొనగబడెను.

రెండు తీర్మానములపై కాశుగా చర్చ జరిగి తక్కిన 29 తీర్మానములను అభ్యుత్సాహంతో నుపహరింపబడినది.

అభ్యుత్సాహంతో అంత్యోపన్యాసము.

మొట్టమొదట సభాసభ్యులగు సభకు ముగించుచు ఇట్లు పలికిరి.

ఇంతటితో మహాశక్తియు ముగిసెను. ఈ మూడు దినములయందు సేనల మూల కలసిమెలసి యుండుటకులన నేతలూడ మీ దక్షిణదేశపు మోషిరి అయితిని. నేటిదినము మనము అనేక ముఖ్యమైన విషయములను చర్చించితిమి. మనలో మనము వికళభావమును పెంపొందించుటకు సుతకట్టలముల ననియే నేటి వ్యవస్థ మనకు బోధించును. మనస్సుదేశములకు మాపురాపి ముందు కర్తవ్య మూహించువలయును. మనమందఱును సుతాపాము కాన్యకారతనగోని, కాన్యకారము వసించినగాని మన జన్మకాన్యక అయిన స్వరాజ్యమును సంపాదించలేము. మన ప్రయత్నములు, మన ఆశయములు, మనవాంఛలు అన్నియు గూడ ఆ స్వరాజ్యసంపాదనకై నివియోగించవలయును. మన భారతదేశమున ఎంతయెంతో రాజులు మనకు భావులు రాజ్యములేతి, కాలములేసిరి. వారికాజ్యము లన్నియు గలిపినవి. అట్లుగాక మనరాజ్యమును తిరాయత్తుగ తీసి తిరిగి మనదేశమును పూర్వపు యున్నత వశమున తీసికొని రాజులగుచు మనోభ్యుత్సాహము గలిగి తదనుగుణ్యముగ వర్తింప యత్నింపవలయును.

అభ్యుత్సాహము ప్రవృత్తములొక్కట గావించబడిన పిదప, అభ్యుత్సాహంతో, ప్రతినిధులయన, వాలంటియర్లును ఆహ్వాన సంఘాభ్యుత్సాహమున వ దనములతో స్వత మగిసెను.

సభ ముగిసినపిదప కలల కట్టకు శ్రీమిగారు ప్రతినిధులతో తోటించుచు గావించిరి.

వృత్తాంతములు

మార్చి 29 ఏప్రిల్ 4 వ తేదీలను బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన "జెల్లా" "వానానా" ఓడలు మే 3 వ తేదీని లండను చేరినవని అచట పోస్టునూపుడ బయలుదేరి తెలియపరచెను.

పురపాలక కార్యాలయ వైవిధ్యము తీర్చుటకు వి. గురజాడ అయ్యయ్యగారి సహాయోద్యోగిగ నియమించిరి. నెలకు రూ॥ 60 ల తేతము మీద మరయ్యునని నియమించిరి. ఇంక మూ॥ 15 ల మీద మరయ్యునని రూ॥ 15 ల మీద మరయ్యునని నియమించిరి.

జ్యోతు శ్రేణిని తప్పించుకొనుట:— గ్రెంజిల్ కినిసా రము అన్నయ్య నగరమునందలి నిష్కర్షణకాస గృహమునండి 11 గురు జ్యోతుయంతకులు తప్పించుకొని పారిపోయినది తెలియుచున్నది. పారిపోయిన వారి బాద తిరిగిని రేలు ము గాన్వించబడుచున్నది.

కంగళేశ్వరి సి. వి. డి. ఇకన్నయ్య మహిమను మైత్రా గారిని బోగోలో జంపిన కొలదికాలముననే మైమెనునీలకు జిల్లామండలి కమిషనరుగారిలో మొన్నటి బుధవారము మరయొక వాత్సవజిగిట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈమారు చంపబడిన యితడు కిషోరుగంజి పోలీసుస్టేషను సంబంధించు పోలీసు జవాను. కంగళేశ్వరివారునాటి రాత్రి ఈమను అరాజకుడని నమ్ముచిన ఒక సామి కళాటకురెయ్యలు బండిలో పరిశోధించు సాగెను. అట్లు వెదురుచుండగా ఆరాజుగ్రోహితుపాకి తీసికొని వానిగాల్చి చంపెను. ఆముట్లో మందు గుంతు సామగ్రియు అయ్యును నుండెను. జవానుకు గట్టి జెబ్బుగిగెను. అచట చివరకుంచి జనులు ముగిరిగాని ఆయనకులకు ఫిర్యాది యెప్పుడు నా యంతకుని పట్టబాలకి పోయిరి. జవాను శంకున అనుభవతి సంపదెను.

బోగోగ్రామ వివరములు మరి కొన్ని తెలియవచ్చెను. మైత్రాగారు కొంతమంది జవానులతో గలసి ఒక శ్రీ గృహమున కాజీయగ్రోహియని నమ్ముచిన ఒక యంతకుని పట్టుకొని పోయెను. మైత్రాగారు గుమ్మమెక్కినంతనే ఆయనకుడు వానిమీద కుపాకిని గాల్చెను. గుండు పూదమును భేదించుకొని పోయెను. అత డట్లనే కుపాకుల గాల్చుచు న్నేహితు లందఱితోడను తప్పించుకొని పోలిరినను. ఒక్కడు మాత్రము పట్టుబడెను. కుట్రలో చేరినవా డొకడు వెంటనే పట్టుకొనబడి నెనయి తదనంతరము బోగోగ్రామనకులు నలుగురు పట్టుకొనబడి రెనియు ఇటీవల తెలియ పరచెను.

నలహి సంఘముల నెల కొట్టుట:— దొరతనము వాటిలు ప్రకటించిరి:— ఢిల్లీ సభవారు ముగించిన నలహిల ప్రకారము చేయు నిమిత్తము హిందూజేత దొరతనమువారు యొక్కకార్యమును వాగుగ నిర్వహించుటకును, అనధికారుల సహాయమును విశేషముగ బొందుటకును ప్రధాన కార్యాలయము వత్త ద్విక్రిందించుట చేయుటకు శాశుగు సంఘములను నెలకొల్పువలెను చున్నాడు. (1) ఆహారపదార్థముల సరఫరా (2) కాయతరముల నశేవుట (3) ఉద్యోగమున శ్రేష్ఠుడు; కాశ్యక సంఘము (4) బహిరంగ ప్రకటనాసంఘము. ఈ సంఘములు నెలకొల్పిరియొంటింగు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలతో గలసి పనిచేయు వలయును. రాజప్రతినిధిగారి యభ్యుత్సాహము నెలకొల్పబడిన "జనరలువారు రిపోర్టును కమిటీ" వారుతిరిగి సహాయమునందెను. ఈ కమిటీయం ద్విక్రిందివారు తప్పులగు నుండెను. సర్ మైకేల ఓడ్యయ్య; సర్ విలియము మేయెట్, సర్ డాడ్ హిల్లు, సర్ బార్డి బార్నియ, సర్ భాతుకు పోలండు, క్యాప్టెను మూర్తురు జనరలు, అట్లుకొంటు జనరలు గారలు. ఈ సంఘముల పని తేవలయు నలహినిచ్చుటయు. ప్రాముఖ్యత ఆహారపదార్థముల సంఘము జంతువులకు, యంత్రములకు సంఘము ఆహారపదార్థముల పంచివెట్టుట తీరిని చేయును రాధాకృష్ణముల సంఘము అనవసరములగు రాకపోకల నివారించు పని యందులనును. బహిరంగప్రకటన సంఘకార్యము విడివరకే వికరింపబడినవి. కాశ్యక ఉద్యోగిని సంఘము నేతమునందలి వివిధప్రజేములు కాశ్యకస్థితిని గూర్చి నలహిలను చెప్పెను. అన్ని సంఘముల పనియే తేవలయు రాష్ట్రీయముగ నుండును. కాష్ట్రీయంతరంగిక వ్యవహారములను కేంద్రీయ సంఘము యామను. సంఘములలో పెక్కిటియందలి సభ్యులలో ననేకులు అధికారులగు నుండవలయును. యూరోపియను ఇండియను అనధికార సభ్యులను విశేషముగనుండవలయును. ముఖ్యముగా ఉద్యోగము తియ్యుటకేటించుట ఈ పనులను జేయు సంఘములందు వారి గుహాయ మార్యకము.

రెండవ విజయం)

అమెరికా దేశపు సెనికులకు

శ్రీహర్షి సార్వభౌమదోపకు స్వాగతము

లండను, మేయి 10:—అమెరికా దేశపు సైనికులనందే
కంది శ్రీబాద్రి సార్వభౌమ దొక తేఖడు ప్రాసియన్నాడు.
తేఖాప్రతులు ఇంగ్లాండునకు వచ్చు ప్రతి అమెరికా వైనికున
దివ్యులంపినదని యుత్తరవొంగుబడిన. మానవ స్వాతింద్ర
రక్షజాగ్రమున ఘోరమగు సంగ్రామము జరుగుచున్నది. భరత్
పక్షమవలంబించి అనేకజాతు లాసంగరమున పాల్గొనియు
న్నవి. ఆయాజాతులవారి సేవలకు ప్రాప్త సంగ్రామభూమిని
నిజమన్న మీకు ఆంగ్లరాష్ట్రీయులు స్వాగతమొసగుచున్నా
రు. మీమైత్రివలన మిత్రమండలి వైస్యములకు త్యాహైస్యము
లిమనడించినవి. మీయందరితోడను కరస్పర్ధకనుభి మనభ
వించి, భగవంతుడు మీకు శ్రేయ మొనగూర్చుగాక యని
గూర్చిందొంత నభిలషించి యున్నాడ నని వైశేఖరుడు పిన
రచుటయన్నది.

డి.వీ. యుద్ధమహాసభ.

తైమ్ము పత్రికాభి ప్రాయము.

లంఛను, పెయి రి:—టైముస్ పత్రిక యిట్లు వ్రాసుచున్నది:—డిల్లినగరమందు జరిగిన యుద్ధ మహాసభవంటి సభ అగ్లా వరిపాలనా కాలమున హిందూదేశమున నిదివరలో జరిగి యుండలేదు. ఇట్టి సభ యిదివరలోననే రెండు మూడు సంవత్సరముల క్రితముననే జరిపియుండవలసినది. హిందూదేశపు భాగములన్నిటి నుండియు సభకు ప్రతినిధులు వచ్చియున్నారు. హిందూదేశమునకు ప్రధానమంత్రియంపిన సుదేశపు భావమును గూర్చి ఎట్టి సంశయమును లేదు. ఈభావము రాజప్రతినిధియైన యీక్రింది వాక్యముల యందు స్పష్టకరింప బడినది.—“జర్మనీవారి కిట్టునకు నైస్వముల నంపియుండలేదు గాని వారిదివరలోననే మధ్య ఆసియాకు తమకులంట్లు నంపి యున్నారు”— జర్మనీయు లిదివరలో ప్రాదేశముల యందు యుద్ధకార్యములకు పూనుకొన లేదని చెప్పుకాలము. ఈవైయంశములనుబట్టి రాజప్రతినిధి అమీరు గాని గూర్చి యొకరిన ప్రశంస సహేతుకమని విశ్వసించవచ్చును. అమీరుగారు ఇస్లాంనువారి కొనర్చిన వాదానములను పూర్తిగ, చెల్లించి కొనుచున్నారు. మహాసభయందనేక మిగుల విషయములు పరిష్కృతమై యున్నట్లుగా నభిప్రాయపడుచున్నది. హిందూదేశపు టాధారములను కెట్లు వినియోగించిన యుక్తముగ నుండును? వైసిఖులను విశేషముగ నెట్లు జేర్చునగును? అను నీవిషయములు ముఖ్యమగునవి. హిందూదేశపు వైసిఖులమును గూర్చి యిటీవల నీరాధ్వర్యమున కొందరు భారతీయులు ప్రగల్భములను బలికియున్నారు. వైసిఖులు హిందూదేశమున విస్తారముగ లభ్యముకాబారదు. కాని ఇప్పటివరకు పర్యవసానములు అనుకూలముగ నున్నవి. మహాసభయందు నడచిన సమాచారము శ్రీసార్వభౌముని వాంఛితముల ననుసరించియున్నది. ఈ యన్నతాశయముల కనుగుణ్యములగు పర్యవసానములు లభ్యము కావచ్చును.

జవాబు రాష్ట్రపు విదేశమున.

ಅಂಗೆಯುವ ಹೊದಿ ಮೈಲಿ.

అందను, మొయి 10:—అస్వస్థులైన కారణమున జేరను
 ఖాటానో గారు ద్వ్యంగమును చాలించుకొనగ జేరను ఖాటా
 గారు విశేషమంత్రము చేర్చునపుడేరి. ఇంగ్లాండు జనాను
 రాష్ట్రములకు జరిగిన సంధిని తాము మన్నింతుమనియును
 మిత్రమందలి వారికే విజయము చేకూరునని తాము గూడ
 ప్రశంసించి యుంటిమనియును, యీ కారణములచే వర్తమాన
 సంధిగావ్యవసాయం దాండ్లముల తోడి మైత్రి తమకు గౌరవ
 చేకూరువనియును, ఖాటా గారు బాల్కన్ గాడికి లేఖను
 వ్రాసిరి.

తమమను జపానియులకును జరిగియున్న సమాధానమే
 తమ జాత్యోధు ప్రేమాను బంధములకు మూల నూత్రమని
 తింగియు తెల్ల కాలముల యందును తలచుచుండునని బొల్పగు
 గారు ప్రస్తుత శ్రమ మిచ్చిరి.

విరాండు సైన్యాధిపత్యము

అడవు, మెయి 10:—సో బ్రయాను మేమను గారికి బయలుగ జవలలు ను గారు విద్వాండు సేవల కధిపతిగ నేమింప బడిరి. సో బ్రయాను గారు తమ పదవికి రాజీనామా దాఖలు చేయలేదు. విద్వాండు పైస్వయలంచందు మార్పు లొనర్చబడి యుండుటచే పైస్వాగ్రహకర్తయను నదలుకొనిరిని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గొప్ప తప్పిదము.

లండను, మేయి 9:—డబ్లిను నగరమున నుండి డేయిలీ క్రానికలు ప్రతిక కిటుల తంత్రీ వార్త యంపబడెను:—జనరలు సర్ బ్రిమానుగారి సద్యోగమున నుండి తొలగించుట గొప్ప కష్టపదము. వీరిని నిజముగ సద్యోగము నుండి తొలగించుచో, యీ చక్ర ఆర్జునరు, సర్ హెన్రీ విల్సను, మిల్నరు ప్రభువుల విషయములలో చేర్చి యాలాచింపబడును.

|| క.జా సభయం || దసత్వముల వెలువరించుట.

మూర్తిను సేవాని లేటి.

ప్రకాశమును దర్శింపు అవశ్యకము.

అందఱు, పేయి 7:—మూడు వారములకు క్రితము మా
రిగు సేనాని సమరకాంక్షనిర్వాహక ప్రధానోద్యోగిగ నుండిరి.
వీడు చార్తాక్షరమున కనిపిన లేఖయందలి ప్రధానాశ్రయాల
నీక్రింద వివరించుచున్నాము:— ప్రాన్సుదేశమున ఆంగ్లవైద్య
పంక్షిని విస్తరించుటకు గూర్చి యొనర్పబడిన ప్రశ్నకు ఏప్రిలు
23 వ తేదీని బోంబాయిగా రొసగిన ప్రత్యుత్తరమున కొన్ని
యవత్కములు కలవు. ఈవిషయము వార్షేయ యధ్యక్షుడు
సభయందు చర్చింపబడుచున్నది. ప్రెసింజుగాను ప్రక్షింప
లాగారొసగిన “లేడ”ను ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు తార్కాణము.
వార్షేయ యధ్యక్షున సభయం దీ విషయము చర్చింపబడు
చుండగ నేను సభయందుండిని. ఇటీవల వెలువడినవిషయ
యవత్కవాక్యములయందు వీ క్రింది విషయము:— ఏప్రిలు 19 వ
తేదీని ప్రధానమంత్రి ప్రజాసభయందు దిట్టనెను. “యూరొపంధ
మున క్యోగ్యుల యెట్లుండెను? గతవత్సరమున విశేషముగ కష్ట
ములు సంభవించియుండినను 1918 సంవత్సరారంభమున 1917
వ సంవత్సరారంభమున కంటె ప్రాన్సుదేశమున మనవైద్య
మున్నతదశయందుండెను” గనుక మార్చిమాసము 21 వ తేదీని
అరంభమైన పహాయోగ్యసమయమునకు మార్గముపేచు గారి
వైద్యము లగ్గియుండలేదని వైద్యాధ్యక్షుని స్పష్టపరిచెను.
కాని నిజానికి యందులకు భిన్నమైయున్నది. వై ప్రపంగమున
జేరొక స్థలమున లాయడు బార్లిగా రిట్టిరి. “మెనపాటే
మియా యందు తెల్ల సైనికుల దళ మొక్కటియున్నది. ఈ
జిప్సీ పేలస్థినిలయందు మూడు మాత్రమున్నవి. తక్కిన సేన
ల్పిటి యందును యూరోపియను సైనికులు చాల స్వల్ప
ముగ నుండిరి.” ఈవిషయముల గూడ నవృతములె. సైనికులు
జేరుకుట యొనర్పించుటలన నీ లేఖ వెలువడి యుండలేదు.
ఏ సైనికుడు నీ లేఖను జూచియుండ లేదు. ప్రధానమంత్రి
వలె నాకును గూడ ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమునందు విశేష
ముగ విశ్వాసము కలదు. వైని పొందుకలుపబడిన విషయ
ముల యందు ప్రభుత్వసభ్యులు వా రవత్కముల బలికీయున్నా
రని పలువురు సైనికు లెరిగియుండుటయు, యీ జ్ఞానము
సైనికుల సైనిక సంఘము భంగకరముగుటయు, వర్తమానము
సైనిక జలమును పెంపొందింప వలసి నలరుటయు
వగుటయు, వైలేఖను నేను వ్రాసియుంటిని. లేఖను వ్రాసి
నందువలన నాకెట్టి యక్కట్లులు గలుగునవియు నాకు దెలి
యెను. కాని ప్రస్తుతాంశమున సైనికసహజులుగు భగ్యము
శాశ్వతమైన పౌరధర్మమున పాటింపవలసివదని తుదకు
నిశ్చయించితి గాన పార్లమెంటు సభవారు వై యంశములను
గూర్చి నిమగ్నులగు గాక యిది మూరిగు సేనాని వివరించెను.

ప్రస్తుతమున ఆందోళనను నై లేఖన సూర్యులు ముచ్చ
టించుచున్నారు. లేఖ చాల గంభీరమైనదనియును, ప్రజా
క్షేమమున కిష్టంతానశ్శక్తి మైన గాని యిట్టి లేఖలు వ్రాయబడ
వనియును వెస్తుమినిస్టరు గజెట్టు వ్రాయుచు, మూడునెనగాని
గాని పాలకగర్జమునకు గాని పర్వతసానము తల్లొండ. నో యని
సంగియును బెట్టుకొనక పార్లమెంటు సభవా రీవిషయ
మును సంపూర్ణముగ దర్శాత్తు జేయించిచలె నని నుడభ్యు
చున్నవి. ఇకరెమగు పత్రికలె గూడ నై తీరుననే కొరికి,

ఐరాండును వీడుట

అండను, మేయి 10 - తాము విక్రయాండు రాష్ట్రము
నచిరక అమున పే విడువనుంటిమని జనరలు గర్ (బ్రియాను
మేహను గారు తెలియపరచిరి,

భూమి

శత్రువుల గమ్మస్థానములు.

మున్నుందోనర్పబడు ముట్టదోలు.

అండున, మేయ 10:— రాటెడ జామి లి బిఖుకుడు దేయి
 నీ పెలిగ్రాఫ్ పత్రిక కిటుల తెలియ జేయుచున్నాడు:—
 స్టాండర్డుస్, ఏమియన్ను, ఇటలీరంగములయందు ముట్టడింప వై
 రులు సన్నాహముల నొనర్చుచున్నారు. ఏరంగమున వారు
 ప్రభువుమన ముట్టడించునదియు వ్యక్తముగాకేయున్నది. కాని
 ఏదియో రెండు రంగములయం దొకేసారి ముట్టడించు రని
 సుస్థింపుచున్నది. సమర కా ర్యాల వ స ర ము ల ను బ ట్టి
 ఎ చ టి సం గ్రా మ ము ప్రా ము ఖ్య మో ము క్కం
 దు నిశ్చయము కాగలదు. అంగ్లపరానుదళముల నోడించుటయో
 తెరుల ప్రధానోద్దేశము. అయినను ఇటలీరంగమున ఘనమగు
 యుద్ధకార్యములు నడుచునని నాయభిప్రాయము. ఇటలీరంగ
 మున జర్మనీవారి సేనలు విశేషముగ లేవు. అయినను వర్తమాన
 మున ఆస్ట్రీయా జేతపు సేన లధికముగా జర్మనీయుల పరిపాల
 నమున నున్నవి. ల్యూడెవార్ఫ్ సేనాని ఆస్ట్రీయావైస్యముల
 ను వశపరచుకొని యున్నాడు. తన వాంఛితములను కార్య
 రూపక మొనర్చుకొనవలసిన సమయము తటస్థించినది. ఇటలీ
 రంగమున మిత్రమండలి సేనలను స్థిరముగ కట్టిపడవేసినయెడల,
 ఫాక్ సేనాని కా సేనలనుండి సహాయములు రాజాలవు. ఇదియే
 యాతని నిజమగు నుద్దేశముని అనుమానము బలముగ నున్నది.

పశ్చిమరంగమున సన్నాహములు.

పశ్చిమరంగపుటపర్వతమున జర్మనీవారు మౌలిక విధాన మొండవలంబించిరి. తమకేదేని విజయము కలిగిన యెడల, ఆవిజయము నాధారముచేసికొని వైరులను తలపడ మొదలవీరి. పనాలి ఫిరంగిదళములకు సహకారము లేకపోయినందున నెంటుక్వెంటిను విజయానంతరమున శత్రువైద్యవంత్రి భేదింపకాలక పోయితిమని జర్మనీ సేనానులు తమవైయూహ్య గులలో చెప్పుకొని నందున వైరి వివరింపబడిన విధాన మవలంబింప బడినది. ఈ కారణముచే, ఫిరంగి దళములను త్వరితగతి రావించుట మున్నగు క్రొత్త యోధాస్థులను జర్మనీయులొనర్చిరి.

ఈపెను ముట్టడి.

అందఁడు, మెయి రి.—వైరులు ఈవెనును ముట్టడింతు
రని ప్రభాను సేనాని ఎక్కేంజి తెల్లిగాము కంపెనీకారి కిట్లు
తెలియఁపరచెను:— ప్రధాన స్థానము నొకంకట మిత్రమందలి
వారు విడువదు. ఈవెనునుండి ఓయిజివరకు వ్యాపించియుం
డు రంగమనందంకటను బర్యవహారు ముట్టింపవచ్చును. ఏప్తా
నము లొంగిపోయినచో అప్తానమునకు రిజర్వు దళములు పగవ
బడును.

అధికారైశ్వర, సం. గామవిజయము

డార్జిలింగ్ పుణి పసంగము.

పేరిన, మొయ 10:— అంగ్లీక మెరికను ప్రతికాశమున
జమువారు డెర్బీ ప్రభువును సత్కరించిరి. తమ పూర్వమిత్రు
లగు షీమ్మూర్నలుగా రత్యంతభక్తియుతులై ఛాక్ సేనాని
యొత్తరపుల ప్రకారము నమచుకొని చుండిరియును, ఛాక్
సేనానియందు వారి కుండుకున్న విశ్వాసమే యీ భక్తికార
ణమనియును, హేగుగారి యుద్ధోగులందఱును వారి నీతికే
భక్తిగలిగి యున్నారనియును, డెర్బీ ప్రభువు నభయంబొత్తి
పలికెను. అధికారి కృత్యము విజయమునకు ప్రాధాన్యము.
అచిరకాలముననే సంగ్రామమున విజయమును పొందగలమని.
డెర్బీ ప్రభువు విన్నవించెను.

ప్రాన్ముదేశమునకు బంపిన సేన

వాషింగ్టను, మేయి 10:— ఈ వర్షారంభ మాసముల
యందు ప్రాప్తమగు రి లక్షల సేవను బంతుడుమని కాంగ్రెసు
సభవారికి జనవరి మాసమున జెప్పియుంటినియును, రి లక్షల
కంటెనెర్లకముగ సేవంపబడిన దనియును యుద్ధవ్యతి తి
య జేయుచున్నాడు.

భయంకర వైమానిక యుద్ధము

లండను, మే 9:—బ్రిటిష్ వైమానిక ప్రకటనము.—
రికార్డు, కేంబ్రీజ్, బాస్టాన్, బ్రెస్టల్ సావికాశాలల
మీద మేము 10 టన్నుల బాంబులను పేసితిమి. ఈ త్రై ప్ర
దేశమున నింతకంటెను భయంకరముగ యుద్ధములు జరిగెను.
మేము 22 జర్మను విమానముల పేలగూర్చితిమి. 7 టిని క్రిందికి
తరిమివైచితిమి. మాకు పాత లింకోక దాని పేలగూర్చినది.
బ్రిటిష్ విమానములు 7 గన్లించుకొన్నవి. రాత్రి సమయమున
దోయాయి, మార్కాయంగుల వర్షము రెయిల్వే స్టేషనులమీద
నొక టన్ను బాంబులను పేసితిమి.

బ్రిటిష్ వారు కంకరముల ముగల గెలచికొనుట.

లండను, మే 10:—బ్రిటిష్ ప్రకటనము.— అల్బర్నెట్
వాయువ్యమున శత్రువులు పట్టుకొనిన కొలది ప్రదేశమును ప్ర
తియుద్ధ మొనరించి మేము మరల స్వాధీనము చేసికొంటిమి.
మేము కొంతమంది వైనికులను గూడ బట్టుకొంటిమి. సోమ
ఆంధ్ర లో నులందును. లీనురణంగమున వివిధ ప్రదేశములం
దు శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి.

స్థానిక యుద్ధము.

లండను, మే 10:—నేటి రాత్రి ప్రకటనమున దగ్గను
పేగుగా రిట్లు చెప్పిరి:—అల్బర్నెట్ కు త్రైతటమునందు నేడు
కొంచెముగ స్థానిక యుద్ధము జరిగెను. శత్రు ఫిరంగిదళములు
తీవ్రముగ నుండెను. అందు ముఖ్యముగ వైమికో తెక్స
ముఖ్య ప్రదేశములందును డిక్రెబస్సీ దక్షిణతటమునను వారి
ఫిరంగి ప్రదలనము మరియు తీవ్రముగ నున్నది.

గొప్ప వైమానిక ప్రచలనము.

లండను, మే 11:—వైమానికుల పనిని గూర్చి దగ్గను
పేగుగా రిట్లు ప్రకటించిరి:—9:15 వేదిన మేము లేనియు
లేకుండుటవలన దినమెల్ల విమానములు బాగుగ పనిచేయ గలి
గినవి. వారానొక భాయాపటములను దీసికొనిరి. మా బాంబు
లేయవారమును విశేషముగ పనిచేసిరి. అనేక ప్రదేశముల
మీద వారు 24 టన్నుల బాంబులను పేసిరి. టోర్నాయి,
దోయాయి, మార్కాయంగు, చార్మిగు, కాంబ్రాయి, చిపి
శ్లీవదనండు రెయిల్వే స్టేషనుల మీదను, కార్వీసు పెరోనీల
నద్దెనుకొని వైనికగృహముల మీదను, బ్రెస్టల్ సావికా ప్రదే
శముల మీదను వారు బాంబులను పేసిరి. వైమానికయుద్ధము
నిరంతరమెడతెరిపి లేకుండపడెను. సాయంసమయమునకు చాల
భయంకరముగ మారుచున్నది. మేము 27 జర్మను విమానముల
పేలగూర్చితిమి. 12 టిని క్రిందికి తరిమిచేసితిమి. బ్రిటిష్ విమా
నములు 8 కన్పించుకొన్నవి. రాత్రి మేము ఓటైండు కాలవరకు
ముందలి ప్రదేశమున 4½ టన్నుల బాంబులను, వెస్సోనీ బా
ల్మిగు, బాస్టాన్ మీద 8½ టన్నుల బాంబులను పేసితిమి
మా విమానములన్నియు మరలినవి.

పేగుగారి ఫిరంగిదళముల ప్రకంపించుట.

లండను, మే 10:—వార్తాసంఘము వారి రిట్లు వ్రాయు
చున్నారు.— సోమ లీను యుద్ధములందు ఫిరంగిదళములు
దిక్కుచు పని నొనరించినవి. వానిని పేగుగారు బాగుగ ప్ర
కంపించిరి. ఫిరంగిదళము తొనరించిన సహాయమును బాగుగ
గ్రహించిరి. అమూల్యముగ సహాయ మొనరించినది పదాధిపతీ
ములుగూడ అంగీకరించును. ఒకదళము వారింకోక దళము
మీద సమీక విశ్వాసమున నాధారపడి ఉభయమును చుండిన
చాకారతతో పని నిర్వర్తించుటవలన నికముందు అన్నియుద్ధము
లును పూర్తిగ పరాభూతములు కాగలవు.

లండను, మే 10:—పరాగు ప్రకటనము:—పాంబు
లీను మాంటుడి దేయరు రంగమున అన్యోన్య ఫిరంగి యుద్ధ
మతి చారుణముగా జరిగెను.

బెల్జియము

బ్రిటనుతో సంధిసము.

లండను, మే 10:—ఓటైండుకుద్ద గలిగిన విషయమున
కండలు నర్తకముగ సంతోషించు చున్నారు. యుద్ధమున పా
ల్గొనిన యోధులలో నొకటి రెండు చుప్పులు పడియున్నవి. దోప
రువద్ద ననేకులు పడిరి. ప్రస్తుతమున కొంతమీయు వివరముగ
తెలియలేదు.

విండిక్టీవు సావికావర్ణము.

లండను, మే 11:—“వైనియసు” లో గలనీ ఓటైం
డును ముట్టడించుటలో చాలపనిచేసి యుండిన “బ్రిటనులు”
సావికావర్ణమువారు “విండిక్టీవు” మీద పనిచేయకలసినదని
అడ్డీరలు కీనుగాయ చెప్పిరి. అయినను బ్రెస్టాల్ యుద్ధము
యమున “విండిక్టీవు” మీదనుండి పనిచేసిన ఇంజనీరు, కమాం
డరు, మరియుక చిన్న యుద్ధాగ్ని, మరియుగురు పనివాండు
వీరందఱును తాము పడమీదనే పనిచేసెదమనిరి. వారల్లినే
చేయుట కనుమతింప బడిరి.

ఓటైండుకుద్ద సిత్తిగతులు.

లండను, మే 11:—నిర్దుష్టముగ తావునండి ఈ క్రింది
సమాచారము తెలియజేసెను. “విండిక్టీవు” నాక భావలు కంఠ
వద్ద ఆటైండు సాకాశమును జొచ్చుమాగమున నున్నది.
అచ్చట నట్లుండియు నది భావలును బాగుగ నిరోధింప లేకున్న
ది. ఏలనన భావలు “విండిక్టీవు” పాదపుకంటె 20 అడుగులు
ఎక్కువ నెడల్పు గలిగియున్నది. కాని దాని నట్లుంచుట
వలన మంచులభము మాత్రము గలిగినది. కొంతప్రదేశము
బాగుగ ముట్టడింప బడినది. జలాంతర్గాముల నది పూర్తిగ
సావితేయగలదని చెప్పబడును. యుద్ధ నాకలగూడ సావితే
యజాలరు. కాని రెంటికీని చాల నిరోధమును గలిగించును.
ఇంకను ముఖ్యమైనది మరియొకటిగలదు. ఇదివరలోవలె జర్మ
నుల లఘునాకలు త్వరితగతిన లోనికి జొరబడవు. ఇంతవరకు
బ్రిటిష్ వారి రెండువందల మరణించినది యు తెలియలేదు.
కాని మొత్తమున 80 గురు కంటె నెక్కువ మంది మరణించి
యుండెను. ఇంతవర కనుసరింపబడి యెత్తంతయు బ్రెస్టాల్
త్తువలెనయియున్నది. గురువారము నాటి రాత్రి ఈ ప్రయత్నము
జరిగెను. అనేక సహాయ నాకలను కత్తులను గలవు. పాగ
తెర మరల నుచుకొనింప బడినది. కిత్స్టోన్ ఫిరులు చాల అను
కూలముగ నున్నవి. కొంచెము మండికి మృతమే చెల్లుల తగు
లుట చూడగా శత్రువులకు మన ప్రయత్నము సంగతిండు
కయు తెలియదని విదితమగుచున్నది. భావలు తెరపినుగునరి
కింక మాకు నాలుగు దినములు పట్టుగలదు. అట్లుంచబడిననాక
మంచి నిపుణతతో నుంచబడెను. దాని శత్రువు లేమృతము
కదవినను విశేషనష్టము నొందగలరు.

ఓటైండు యుద్ధవర్ణనము

లండను, మే 11:—ఓటైండు ముట్టడి లోగడకలెనే
నోమిడోరు విన్నగారి యిష్టప్రకారము జరిగెను. ఉద
యము 1-45 గంటలవరకును వాయుభారము చాల అనుకూల
ముగ నుండెను. అంతకు పావుగంటముందుగ “విండిక్టీవు”
ప్రదేశమాగమును చేరియుండెనని యుండెను. ఆసమయమున
సమద్రుప్తయందు ఓట్టనకు జేరుదు యుద్ధమును చాల కష్టతర
ముచేసెను. మాకు నాలుగునందల గజముల మేగను
మాత్రమే కొంచెము కన్పించుచుండెను. విండిక్టీవు
నాక ఇరువదినిమిషముల వరకును దారిని వెదకి
కొనుచు ఉత్తరవర్ణములకు తిరుగాడు చుండెను. ఆసమ
యమున నది శత్రువుల బారులకు గుఱియయ్యెను. ఉదయము
2-2 గంటలపుడు సావికులు పయన సమాశము నందుండిరి.
అందులకు వారు చాలసంతోషించిరి గాని అప్పుడే చాలకఠినస్థితి
వచ్చెను. విండిక్టీవు మీద సహాయముగ గుండర్లను ముగియు
చుండెను. సావికావారు భావలులోనికి మరలించి వెనుక భాగ
మున పయ్యురు తూర్పుదిశకు త్రిప్పెను. విండిక్టీవు ఓట్టనుబట్టి
పోయి కడత్రుట కసాధ్యముగ నున్నదని తెలిసినతోడనే ఆ
యుద్ధాగ్నిలోని సావికులకు గుండర్లన్ని దానిమించివేసెను.
లోనివారులు రెండుమోటారు పడవలతోనికి దించివేసిరి. జర్మ
నులు లోని కొనలేకుండునటుల జేయుటకు వీరంగి వర్షమును
గురించిరి. వారు కొన్ని పడవలనుగూడ బయలుదేరించిరి. వాని
లో నొకటి వాన్సెట్. ఉదయ సమీపించెను. అడ్డీరలు కీను
గాయ దానియందుండిరి. విండిక్టీవు తెప్పిమెంటు లిరువురును 80
గురు సావికులును దానినుండి తీసివేయ బడిరి.
ఒకడు మరణించియుండెను. విండిక్టీవు మీదనున్న వారంద
ఱును దోపరునుండి వచ్చిన స్వయంస్థ యసేవకులు. ఒక
యుద్ధాగ్నిమాత్రము జిబ్రాల్డీ యుద్ధమున పనిచేసియుండెను.
బయటికి పోవునపుడు శత్రువు తెట్టి అంతరాయమును కలిగింప
లేదని కావెలదోరు వైనిగుగారు వ్రాయుచున్నారు. చిన్న
చిన్న నాకలు యుద్ధనాకలతో గలనీ వివిధ ప్రదేశముల కంఠ
బడినవి. రెండు మోటారుపడవలు పయ్యురును ముంచివేయ
నియోగింప బడినవి. తెను వెంటవచ్చిన విమానములే పనిచేయు

టకును పోగ నుంచుచు వలన వీలు లేకుండెను.
వెద్ద వెద్ద దీపములు గూడ గన్పించుకుండెను.
విండిక్టీవు మరల ముచ్చునరికి వాయుభార మనుకూలముగ,
మారెను. వైమానిక యుద్ధములు మరల ప్రారంభింపబడెను.
ఒక గంటసేపు నిశాంగణము దగ్గురీయముగ నుండెను. మో
టారు పడవలు రెండును విండిక్టీవునందలి ఉక్తాగ్నిలలోకి
రను మనుష్యులలో 40 చుండి కొనవచ్చినవని లిచ్చుగాయ చెప్ప
చున్నారు. మరి రెండు పడవలు శత్రువుల బాగునాకతతో నెది
రించినవి. విండిక్టీవునందు ఉక్తాగ్నిలను మనుష్యులును గలనీ
52 ఉండిరి. శత్రువులు సుపాకుల గాల్చుట ప్రారంభించు
నప్పుటికి ది తీరమునకు రెండు మైళ్ల దూరమునందుండెను. ఓ
టైండుకుద్ద సుండిన జర్మను ఓడలం దొకటి యు
బ్రిటిష్ వారి నెదిరింప ప్రయత్నింపలేదని
లిచ్చుగాయ చెప్పుచున్నారు. సముద్రతీరమునందలి ఫిరంగి దళ
ములు చాల దట్టముగ నుండెను. రెండు మానిటరుల సమాశ
మున 200 గుండ్లు ఉడినవి. అంతక దానికీని చెప్పలు తగుల
లేదు. దోపరు వైమానికులు శత్రువులమీద సహాయముగ
బాంబులను వేయసాగిరి. పయ్యురులోపల 150, 200 గజముల
లోపలనే విండిక్టీవు యుండెనని వైమానికులు తెలిసికొనిరి.
మనుష్యుల దింపుట కెట్టి ప్రయత్నములును జరుగలేదు. పయ్య
రుమీద జర్మను లెవ్యరును లేకుండిరి. శత్రువులు ముందుగ
సాకాశము పరికరముల నొక మెలు దూరమునకు గానిపోయి
యుండుటచే ఓటైండు నిదివరలో ముట్టడించుట కొనరించిన
ప్రయత్నము చేడెనని ఇప్పుడు విశేషమయ్యెను.

బెల్జియను శత్రుల నిష్పాధించుట.

లండను, మే 10:—ఓటైండు బ్రెస్టల్ శత్రుల మానివే
యటకు గురువారము నాటి రాత్రి యొనరింప బడిన ప్రయత్న
ములు విజయ కంఠముతైనవి. ఆసమయమున “విండిక్టీవు”
యుద్ధనాక ఓటైండు సాకాశమును ప్రదేశించి మాగ్గమున
ముంచివేయబడెను. ఏడలు 2:30 లేక నొనరించిన యుద్ధము
నుండియు నది “వైమికోవ్యు గా నుచుకొనింపబడు నిమిత్తము
కంకరతో ని.పిడెను బడుచుండెను. మాల్గునదళములు శత్రువు
జేరినవి. ఒక మోటారు నాకను మాత్రము గొల్పోయిరి. దాని కది
వరకే చెల్లుల తగిలియుండుటచే శత్రువుల చేత బడకుండు నిమి
త్తము వైమికో అడ్డీరలుగూడ దాని ముంచివేసిరి. మాస్టానిక
నష్టములు చాల స్వల్పముగ నున్నవి.

సావికావర్ణము.

లండను, మే 11:—సావికావర్ణము ప్రతిమంద
త్యంత మహనీయ విజయములతో రెండింటిను విండిక్టీవు
అపరిమిత సహాయ మొనరించినటుల గ్రంథము చేయుచు
గలరు. ఇంతకంటె బాగుగ నెల్లగు గారెన్నుచును యుద్ధ
మొనరించి యుండలేను. అదిని నాక “విక్టరీ” సావికావర్ణి
త్రమునకు ముట్టప్రాముముగ నున్నదని యుద్ధాత్మావాము
నకు “విండిక్టీవు” ఇవరకును శత్రువుల సావితేయి చెప్ప
దగును. యుద్ధంగమున సహాయకరించి సముద్ర విజయమున
సావికావర్ణమువారిట్టి శక్తికార్యములతో సహాయించినదియు
నీసమయమున బాగుగ వ్యక్తకరింపబడగలిగెను. ఇప్పు డింతగ
ప్రకంపింప బడుచున్న మన శాస్త్రములకు సావికావర్ణమువారు
నిరంతర మొనరించుచున్నారు. అయినను వారివరి మట్టునా
వరించియున్న తెర యొక వరకెప్పుడు బాగుగ నెత్తుండి
యుండలేను.

జలాంతర్గాముల జుట్టు.

జలాంతర్గాములు బాధ అగ్ధులెలతో అంత మొంద
గలదను తెల్లికో గారి భావ ముఖ్యమగుటయున్నది. బ్రెస్టాల్
అటైండుల విజయములవలన జలాంతర్గాముల కపార నష్ట
ము గల్గుట యటుండ ఇదివరకెప్పుడును వేనమడవంతటి విశాల
ప్రదేశము నార్వే మొదలుకొని ఆర్క్టిక్ వరకును ఉత్తర
సముద్రమున మూసివేయబడెను. ఇంగునలన జర్మనులు నా
ర్వే సముద్ర మువరకొనించిన వారి జలాంతర్గాములు బాగుగ
స్వంసము కాగలవు. ఈవరి ప్రదేశము నిండు విస్తరించి బెల్జి
యను తీర సన్నాహముల కచ్చిదిమొందించుచుట సావికా
ప్రయత్నములం ద్వారా ప్రాముఖ్యములకు పనులు జరుగ
గలవని అదఱుకు విశ్వసించు చున్నారు.

లండను, మే 11:—బెల్జియను ప్రకటనము:—రాత్రి
సమయమున బ్రిటిష్ వారు సమద్రతీరము వెనెంచుచుండ
బప్పుడు ఫిరంగి దళములు నూర్నాన్ నందలి బెల్జియను శత్రువు
యములను కండకరులను ముట్టడించిరి.

అమెరికా

అమెరికా కార్మిక వర్గ ప్రతినిధులు
సంగ్రామభూమిని సందర్శించుట
మేరకు, మేయి 10— అమెరికా కార్మిక వర్గ ప్రతినిధులు సమరభూమిని సందర్శించిరి. జర్మనీయుల క్రౌర్యమును జూచి ప్రతినిధులు నిగ్గుతోపోయిరి. జర్మనీవారి క్రౌర్యముల నడుగంటించుటకు, సంగ్రామమున సంపూర్ణముగ విజయమును పొందుటయు మార్గమున తమ దేశీయులకు తెలియజేసెదలెను.

యుద్ధపరికర నిర్మాణము.

ప్రత్యేకముగ కర్మాగారములు.
న్యూయార్క్, మేయి 10—కొంతమువారి కోర్కెవై, ట్లీబు కార్మికవర్గమువారు పెద్ద ఫిరంగులను ప్రేలుకలగుండ్లను తయారుచేయు సారంభించిరి. జర్మనీవారి క్రౌర్యముగ కొంతమువారి మునుపుతోడ ప్రత్యేకముగ కర్మాగారములు నిర్మింపబడును.

జర్మనీ

విడుదలయైన రాష్ట్రములు

పాలనావిధానము సమర్థింపబడుట.
అక్యుటెర్మెన్, మేయి 8:— ఫిన్లాండు రాష్ట్రమును విడుదలయిన జర్మనీయులు స్వీడనురాష్ట్రమునకు మహాసంఖ్యలో మొదలయినారు. సంధిపత్రము ప్రకారము జర్మనీకి భాగ్యము నష్టము కావలసియుండెను. ఈ భాగ్యమును బట్టి ఎటువంటి గౌరవమును యీ త్రైతపు ఉక్రయము విషయమున ధర్మ సమ్మతమని తీసుకొనునభయము లేదుగాని చెప్పిరి.

జర్మనీవారి రాజ్యాంగ విధానము.

రీన్ స్ట్రాసు సభ యందు ఖండింపబడుట.
లండను, మేయి 10:— రీన్ స్ట్రాసు సభ యందు జరిగిన చర్చలన, రష్యా రాష్ట్ర భాగములయందు జర్మనీయులు తమ యుద్ధవిజయము విడిచివేసెదలెను.
సా. ఫిరంగివారియగు వాక్స్ మన్ డిట్లె నెను:—
ప్రెయియాయుడైన వైస్మయల ముందునకు బోవుచున్నదియు దొరకమువారు వెలువరింపలేదు. ఎట్లానియ రివోనియాల యందు ప్రారంభము పరిపాలనము జరుగుచున్నది. ఈ ప్రత్యేకముల యందులి నిజశిథి వెలువడకుండు కొరతనువారు కట్టు నిట్టములను తేసియున్నారు. పోలెండు రాష్ట్రమును వైనిక నిరంకుశ ప్రభుత్వమునకు లోబడజేయుట అక్రమము. బనేరియా, పాన్జరి, ప్రెయి రాష్ట్రముల వివాదములను బట్టి ఫిన్లాండులో నొక రాజపుత్రుని ప్రతిష్ఠింప యత్నములు జరుగుచున్నవని విడిచిపెట్టుచున్నది. ఈ యుద్ధము కేవల మన్యాయము.

రష్యావారి నింకను శత్రువులగు విడిచిపెట్టుటతో కొరతమువారి లోపగణించుచున్నారని ఇండిపెండెంటు సోషలిస్టు హేసుగారనిరి.

గాని సెంటరుల పార్టీ నాయకుడగు, ఎన్ను బెర్గరు గారి వాక్యము లతి ప్రాధాన్యములు. ఉక్రేనియా రాష్ట్రమునందు నేడు జర్మనీయుల పతనమున నొక నిరంకుశ పరిపాలనకు దీర్చివేయున్నాడు. ఉక్రేనియా మంత్రు లీతనితోడ నేకీ భింపింపక యున్నారు. జర్మనీ యుద్ధాగ్ని యొక్క పోయి రాదాం పతనము నెట్లు రూపు మాదియుండెనో సర్వముల విడిచిపెట్టుచు ఎన్నుబెర్గరు గారి రిట్టి పరిపాలనా విధానమునకు తమ పతనముల వారు తగ్గరచుటయగు నుండజాలరని వక్కానించిరి.

వైస్మయలను తూర్పునకు మరలబంపుట.

లండను, మేయి 8:— పశ్చిమరంగమునకు బంపు నుద్దేశముతోడ జర్మనీవారి రిట్టిల తూర్పు రంగమున నుండి కొంత సేను రావించియున్నారు. ఈ సేన మరల తూర్పురంగమునకు పంపబడినది వైస్మయప్రతికూ తెలియజేసెను.

జర్మనులు రేవుల నుపయోగింప జేయుదుట.

లండను, మే 9:—జర్మనులు ప్రైమియ రేవుల నుపయోగింప జేయునట్లు తెలుస్తూనది, అన్ని జలాంతర్గాములను యుద్ధ నౌకలను జర్మను త్రీగములనుండియే నడపించు చున్నారనియు స్పష్టమయింది. తెలియజేయ బడుచున్నది. ఈ సంగతి బలపరచ బడకపోయెను. ఇదివరలో నూపించిన దానికంటె శీఘ్రముగా ముట్టిదీరవలె నెప్పుడు విషయము గలిగినటుల నమ్ముటకు కారణము లేదు. అది జర్మనులకు నిరుపయోగ నుయ్యెననియు నమ్మవచ్చును.

కైరా సంక్రొభము.

నాడియాద్, మే 7:— ఏప్రిల్ 12 వ తేదీన కమిషనరుగారు రైతుల సభయొద్ద నుపన్యసించినప్పు డిట్లు చెప్పి యుండిరి. మీ ఆస్తులను జప్తుచేసి అమ్మి గ్రామోద్యోగులు కిస్తును రాబట్టుకొందురని తలంపకును. మే మంత్రకముకు భూమినికొనము. మా అధికారుల కాలము అతి అమూల్యము... ప్రతిజ్వలతో నాకు పనిలేదు. నేను చెప్పనది చేయగలుగుదునని నూకెదము. దీనికి ప్రత్యుత్తరముగా గాంధీ గారు (నా సిన యు త్తర ము నందు "ఇవి యన్నియు అతిపవిత్రవాక్యము" అని చెప్పియుండిరి. కమిషనరుగారు వాక్యములను నుడివినప్పుడు అందలి పవిత్రతను గ్రహించలేదు. వారప్పుడు పత్రికావాక్యములు నేడు అనర్థములైనవి. కమిషనరుగారు పరస్పరము నొసగిన ఒకవారము అనంతరము అధికారులు మదలమంది వ్యవసాయకుల ఆస్తులను జప్తుచేయు సారంభించిరి. కమిషనరుగారి మోచురక రాకముండే అనేక వ్యవసాయకుల ఆస్తులను ప్రభుత్వమువారు వశము చేయుటకు నోటీసులు వారి చేయబడిన. ఆభూములను వేలమువేయు లేదులును నిర్ణయింపబడియుండెను. ఇది యంతయు నిన్ను యోజన మయ్యెను. దీనికి వారము లింతకంతకు నెవ్వరికిని తెలియవు. ప్రాబ్ గారు తెల్లకలరేమో!

ఎట్లైన నేమి, జప్తుల ప్రభుత్వోద్యోగులచే ప్రారంభింపబడినది. కరణము గ్రామాధికారి సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు తలచి వారి బంధువులందఱును గలసి తిరుగు చుండురు. వారు ఇద్దఱు ముగ్గు రొక్కటిగా చీలిపోయి ప్రాతః కాలము మొదలు నూర్యాస్తమయమువఱకును పనిచేయుదురు. కొన్ని గ్రామములలో రాత్రియందును గూడ పని జరుగుచుండును. గేదెలు, మంటపాత్రలు, ధాన్యము, నగలపెట్టెలు, మున్నగు నేవలపులైనవ నుపబడినతోడనే జప్తు చేయబడును. కొన్ని కొన్ని వోట్ల లీగము చేయబడిన తాళములను జంతుగొంతులేక విడుదలజేయదురు. భర్తృహీనుల యాక్రందనములు వారి వ్యాధియులను గరిగింపవు. ప్రజల కార్యమైన పశువులు వొడ్డికి తోలివేయబడును. కొందఱు స్త్రీలనుండి నగలనుగూడ లాగికొందురు. కనుక విధివిరామము లేక ధర్మమునక న్యాయమునక, దయాదాక్షిణ్యములను విడిచి వ్యాధిభావములను చంపుకొని పనిసాగించుకొనుచుండురు. బ్రిటిషువారి న్యాయమునందు ప్రజలవిశ్వాసము క్రమముగా దుర్బలమగుచున్నది. ఇట్లయ్యెను సర్కారువారివలన న్యాయము గలుగక పోదని భారతీయులకు పట్టెలు నమ్ముచున్నారు. న్యాయము కలుగునో, కలుగదో!

ఇటీవల నాడియాదులో 19 మంది వ్యవసాయకుల వస్తువులు, పశువులు మున్నగునవి జప్తుచేయబడిన. గోలూలులో 13 మంది యొద్ద ఆస్తి జప్తు చేయబడిన. పాన్సోరాయందు 6 మంది యొద్ద ఆస్తి జప్తుచేయబడిన. (బొంబాయి క్రాంతికలు)

ఆంధ్ర మహాసభ రాష్ట్రీయసభ.

అధ్యక్షు నిర్ణయము
కడప, మే 13:—ఆంధ్ర మహాసభకు నెమలి పట్టాభి రామాచార్యగారును, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు గొ. వేంకటపతి రాజుగారి సభ్యులుగా నెన్నుకొన బడిరి. (తంత్రి వార్త.)

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లయిన "ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము" ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయునేగ మహానేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రకాశ్రమము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టిపేక తమాషాలు, విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములని తలకాయలతో మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టుకొని చూడకుండా వస్తువుల పేర్లు చెప్పట, భూమియను గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అమ్మచేయుట ఈ నెల ఆఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతియలకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథము నే (ధర్మాస్తవదానలకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధర్మాస్తవదానముగా చేయవారు తమ ధర్మాస్తవతోకూడ 1 రూపాయ మాత్రము మర్యాదార్థరద్దాగా తమకు మే యాక్రింది విలాసమునకు పంపించి తమ పేరును రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత వారి లకు వి. పి. గ పంపబడును. (894-981, డి. ఆర్. జాగ్దం నాయుడు, మంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

With a view to reduce delay in the issue of scrip to new war loan, Presidency Banks will supply promissory notes over the counter in return for payment. Arrangements have also been made to enable Government treasuries to supply promissory notes within a week of receiving payment. Inscribed stock certificates will be issued by the Public Debt Office direct to the applicant on his tendering and filling up the necessary form at any treasury or Presidency Bank. Bearer bonds will not be available at the outset but will be obtainable later on without charge in exchange for either inscribed stock or promissory notes

A cable from London has been received by Her Excellency Lady Chelmsford stating that the Joint War Committee of the Red Cross and the Order of St John have issued an appeal for pearls to form a necklace which when complete will be sold for the benefit of the sick and wounded. Her Majesty the Queen, Queen Alexandra and Her Royal Highness Princess Victoria have already contributed valuable pearls for this necklace, which should ultimately be of great historic interest. Further information on this subject may be obtained from the Joint War Committee of the Red Cross Society and Order of St. John, Simla.

A Threatened Raid.

CALCUTTA, May 12
A correspondent from Haflong in Assam has sent a long account of the threatened raid on Haflong station by Manipur Kukis to the "Englishman." There has been no disturbance among the hill people of the north Cachar hills. The trouble was with a party of Manipur Kukis from across the border numbering as subsequently ascertained some 80 men with 35 guns. These penetrated to within 10 or 12 miles of Haflong with the expressed intention, so it is said, of looting the place. On the evening of the 17th April, a wire was received from the station master of Daothaja, a small railway station in the hills further up the line, but distant only 12 miles from Haflong as the crow flies, that an armed party of 300 Kukis were within four miles of that place with intention of raiding Haflong. The only two European officials in the place, the Sub-Divisional Officer and the Railway Engineer, were absent from the station. However, no raiders appeared that night, and in the afternoon of the next day, the Sub-Divisional Officer and the Railway Engineer having been communicated with returned to the station by the down mail train. Steps were then taken for the protection of ladies and children in the place. Meanwhile some armed police from Silchar under Mr. Giles S P arrived and were posted some at Haflong to reinforce the police there, while some proceeded further up the line to Mohur. After a day or two's stay the police from Silchar were relieved by a detachment of railway volunteers from Chittagong, who brought a machine gun with them and were very keen and active in patrolling both at Mohur and Haflong, but do not appear to have come across anything wider than jackals which frequent the place at night. They remained for over a week and have now been relieved by a detachment of military police from Sadiya.

Murder in a Railway Carriage
Trial of Accused.

ALLAHABAD, May 12
The trial has opened at Bara Banki before Babu Puri Prasad Ram, Railway Magistrate, of Abdul Rahman who stands charged with murder of the Miss Graham in a first class railway compartment on the night of the 16th April somewhere between Gonda and Burnwal stations. Guard Fanthome identified the accused as the man who informed him that a lady in the first class carriage wanted to speak to him. He went to the lady who asked him to put a "reserved for ladies" label on the carriage. He forgot to do so, but subsequently noticed that the label was attached to the compartment. At Churel the lady asked him to allow her to have her servant in her carriage and he gave her permission. At Munderwa he heard an ice vendor calling for the servant and he saw the man go into the lady's carriage which had all shutters save one over the door. He once or twice after this had occasion to pass the carriage and saw the servant inside. He was relieved at Gonda. He identified the accused in the court as the servant and had also identified him in jail.

Mr. Marsh, Accountant, G. I. P. Railway, said that he was the brother-in-law of Miss Graham who was a qualified lady doctor. Miss Graham had been employed in Lady Porter Hospital at Bulandshahr for two years and had returned to Bina only a short while prior to leaving for Hathwa to take up the post of Lady Doctor at Victoria Hospital. She had brought a servant with her from Bulandshahr, who left for Hathwa. The accused in court was the man. Miss Graham had wired to say that she was leaving on the 16th April and he went to meet the train on the 17th and 18th; but she never arrived. On the 20th he saw an account of the recovery of the body on B. and N. W. Railway line and next day he went to the station to see if any of Miss Graham's luggage had arrived. He found two boxes had arrived, and this confirmed his suspicion that the dead lady was his sister-in-law.

The trial is proceeding.

German Prisoners Escape.

POONA, May 12
(Delayed in Transmission).
It is reported that eleven young German prisoners succeeded in breaking out of the prisoners' internment camp at Ahmednagar, on Saturday. No trace of any of the escaped men has been discovered or reported here yet.

Hospitalship Constructed in Bombay.
Two More Under Construction

BOMBAY, May 12
A four hundred and fifty ton all steel hospital ship to be driven by oil fuel the laying of the plates of which was begun so lately as fourth March last, was launched today from Mazzaon yard. Two more vessels of a similar pattern are under construction.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Misstatements in Commons.

General Maurice's Grave Letter.

Press insist on a Searching Inquiry.

LONDON, May 11.
The following is a full summary of the main passages of a letter to the press from General Maurice until three weeks ago Director of Military operations of the Imperial General Staff. General Maurice says:—Mr. Bonar Law's answers to questions on April 23rd regards the extension of the British front in France, contain certain misstatements which in the sum give a totally misleading impression. General Maurice instances the answer to Mr. Pringle who asked if this question had been discussed at the Versailles Council and Mr. Bonar Law replied in the negative. General Maurice says, I was at the Versailles Council when the question was decided by the Supreme War Council to which it had been referred. This is the latest of a series of misstatements which have been recently made in the House of Commons by the present Government. The Prime Minister on April 9th said: "What was the position at the beginning of the battle? Notwithstanding the heavy casualties in 1917 the army in France was considerably stronger on January 1st 1918 than on January 1st 1917." That statement implies that F. M. Sir Douglas Haig's fighting strength on the eve of the great battle which began on March 21st had not been diminished. That is incorrect. In the same speech the Prime Minister said, "In Mesopotamia there is only one white division, in all and in Egypt and Palestine there are only three white divisions. The rest are Indians or mixed troops with a very small proportion of British troops in those divisions. I am referring to the infantry divisions. This is incorrect.

This letter is not the result of a military conspiracy. It has been seen by no soldier. I am by descent, and conviction as sincere a democrat as the Prime Minister and the last thing I want to do is to see the Government of our country in the hands of soldiers. My reason for taking the very grave step of writing this letter is that the statements quoted above are known to a large number of soldiers to be incorrect, and this knowledge is breeding such distrust of the Government as can only end in impairing the splendid moral of our troops at a time when everything possible should be done to raise it. I therefore decided, fully realising the consequences to myself, that my duty as a citizen must override my duty as a soldier, and I hope Parliament will see fit to order an investigation into the statements I have made.

The above letter is the chief topic of the day. The "Westminster Gazette" refers to it as a grave communication only justified by extreme public necessity, and declares that the Commons must insist on a searching enquiry whatever the consequences to General Maurice or the Government. Other newspapers make a similar demand.

Mr. Asquith Raises the Question.

Government's Decision to Appoint Two Judges to Examine Ministers.

Mr. Asquith Wants Parliamentary Committee.

LONDON, May 12.
In the House of Commons Mr. Asquith drew attention to a letter of General Maurice and asked what steps Government proposed to take, to enable the House to examine General Maurice's allegations.

Mr. Bonar Law replied, that letter raised two questions first the question of military discipline in writing such a letter, and secondly, veracity of ministerial statements.

The first question was being dealt with by the Army Council. As regards the second question, though obviously Government could not be carried on, if enquiry into the conduct of Ministers should be considered necessary, whenever their action was challenged by a servant of the Government who had occupied a position of the highest confidence, this matter affected the honour of Ministers and it was proposed to invite two of His Majesty's judges to act as a Court of Honour, to enquire into the alleged misstatements and to report as quickly as possible.

Replying to Mr. Asquith, Mr. Bonar Law promised a day for discussion.

Mr. Lambert suggested, that as the question affected the House of Commons (cheers), Government should substitute for two Judges, three distinguished Members of the House of Commons, or a Select Committee of the Commons.

Mr. Bonar Law replied that Government was of opinion that the suggested Court was the best method of doing what they considered necessary to satisfy the House that they had not wilfully made misleading statements. In order to examine the question, most secret documents must be examined and it would obviously be very difficult and unsuitable to appoint a Select Committee of the Commons for that purpose.

Mr. Asquith asked whether it was proposed to introduce a Bill enabling two Judges to take evidence on oath. He was sure everyone involved would be glad to place his information at the disposal of the Judges and if Judges were not given anything they wanted, they would certainly inform the Government.

Mr. Bonar Law suggested, that perhaps Mr. Asquith would think it better to have discussion after the report of the Judges (cheers No, No).

Replying to Sir Edward Carson, Mr. Bonar Law stated that enquiry must obviously be private as it would involve examination of secret documents.

Sir Edward Carson asked whether Cabinet Ministers and Ex-Cabinet Ministers would be allowed to state before a Judge what transpired before the Ministers.

Mr. Bonar Law replied that that should be decided by the Judges themselves, but he could not believe any Judge would refuse the evidence of any Minister, or Ex-Minister who was desirous of being heard.

Mr. Meux affirmed that Mr. Bonar Law's answers would be received with the greatest dissatisfaction by the Army and the Navy, who were sick to death with the way things were going in the House of Commons.

The Speaker here interjected "I thought that Mr. Meux, rose to ask a question not to make a Hyde Park oration".

Sir Edward Carson asked whether Cabinet Ministers could not be absolved from secrecy without an Act of Parliament.

Mr. Bonar Law replying emphasized that the fact that the Government proposed to submit the question to two Judges, whom he was willing to allow Mr. Asquith to select, clearly proved that there was no desire to burke examination.

Mr. Pringle asked, whether disciplinary measures against General Maurice would be suspended, pending the finding of the Court.

Mr. Bonar Law replied, "Not even if every statement were true. Discipline in the army would be impossible if such letters were permitted to be published."

Answering a further question, Mr. Bonar Law said, "Does Mr. Asquith think that Government ought not to proceed with the setting up of the Court until after discussion in the House of Commons?"

Mr. Asquith replied "Certainly."

Mr. Asquith later notified that he would move for a Select Committee of the House of Commons, instead of two Judges and the motion will be debated on Thursday.

Irish Conscription.

Proposal to Stop it Till Irish Parliament Formed.

LONDON, May 12.

The manifesto of the joint Executive of the Trades Union Congress and the Labour Party appeals to the Government to refrain from imposing conscription on Ireland at least until the Irish Parliament is fully in existence.

The Army in Ireland.

Change in Command.

LONDON, May 11.

The "Daily News" says:—It is understood that General Shaw has succeeded General Sir Bryan Mahon as Commander-in-Chief in Ireland. The latter has not resigned, but has relinquished command owing to military changes in Ireland.

"A Grave Blunder".

A telegram to the "Daily Chronicle" from Dublin says that it is stated General Sir Bryan Mahon has been superseded. The correspondent describes the supersession, if true, as a grave blunder because it will be associated with Ulster and the covenanting antecedents of Sir Henry Wilson and the rigid Prussianism of Lord Milner.

General Mahon's Departure.

General Sir Bryan Mahon has announced his impending departure from Ireland.

A British Mine-Sweeper Mined.

LONDON, May 12.

The Admiralty announces that a British Mine sweeper was mined and sunk on May 1st. 3 Officers, and 23 men including mercantile crew were killed.

Loss of Mails Through Enemy Action.

LONDON, May 10.

The Post Office announces the loss at sea through enemy action of parcels posted from Singapore between February 16th and March 2nd, from Penang between February 18th and March 6th and from Malay States between February 16th and March 4th, only a few letters were lost dated from March 1st to 3rd from Singapore and 4th and 5th of March from Penang which senders specially marked.

The Delhi War Conference.

A "Times" Comment.

LONDON, May 12.

The "Times" says:—The War Conference at Delhi is an event without precedent in the history of British rule in India. The only wonder is that the assemblage was not convened two or three years ago. The gathering was of extremely representative character, and there can be no doubt about the specific meaning of Mr. Lloyd-George's exhortation to India. We can find it set forth most explicitly in the speech of the Viceroy saying:—"The Germans have made no military move in this direction, but they have already thrown into Central Asia the pioneers and agents of disintegration." We are not sure that there is no military move. These considerations lend special significance to the warm and perfectly just tribute paid by the Viceroy to the Amir who has remained resolutely faithful to his pledges to Great Britain. The Conference appears to have got through a great deal of business, but the principal work was to devise measures for stimulating recruiting and making better use of the material resources of India. The wildest statements have lately been made in this country, especially by Indians, with regard to the question of Indian man power. The field of recruitment in India is limited, but the results already attained are extremely favourable. The proceedings of the Conference seem to have been conducted in full accord with His Majesty's wishes, and there is every prospect that the results will be commensurate with these high aims.

Madras High Court.

Temporary Judgeships Justified.

LONDON, May 12.

Replying to Mr. Bonar Law in the House of Commons, Mr. Fisher stated that the Ministry of State was satis-

fied that the temporary appointments of Judges of the Madras High Court were within the statutory powers conferred in 1911 and consistent with the policy of the statute. These appointments were made in order to reduce arrears and test the permanent requirements of the Court. Before the permanent strength of the Court could be further changed, more experience of the amount of work likely to come before it in future was required.

King's Letter to U. S. Troops.

LONDON, May 12.

The Press Bureau states that the King has written a personal letter to be distributed to every American soldier arriving in England. His Majesty says:—"The people of the British Isles welcome you on your way to take a stand beside the armies of many nations now fighting in the Old World, in the great battle for human freedom. The Allies will gain new heart and spirit in your company. I wish I could shake the hand of each one of you and bid you 'Godspeed' in your mission."

King to Review U. S. Troops.

LONDON, May 12.

The King will review a regiment of American troops at Buckingham Palace to-day after a march through London. They will consist of men of the new army formed under the selective draft.

Britain and Japan.

Exchange of Cordial Messages.

LONDON, May 11.

Baron Goto, the Japanese Foreign Minister, has sent a message to Mr. Balfour, saying: "I am charged with the duties of Foreign Affairs, owing to the regrettable illness and retirement of Baron Motono. I need hardly assure you of Japan's unwavering determination to stand by the Anglo-Japanese Alliance, sharing my predecessors' implicit faith in the final victory of our common cause. I feel proud of being associated with you in the great task before us."

Mr. Balfour, in his reply, welcomes Japan's assurance. "Britain has always regarded and will continue to regard the Anglo-Japanese Alliance as the corner stone of the relations uniting the two countries."

Scottish Bolshevik Sentenced.

LONDON, May 12.

A Scottish teacher, who was a Bolshevik Consul, has been sentenced at Glasgow to five years' penal servitude for sedition.

Military Training at Sandhurst.

Time Extended.

LONDON, May 12.

The Army Council Announces that the course of instruction at Woolwich and Sandhurst is extended to eighteen months. Age limits for candidates for admission to Woolwich and Sandhurst Training Colleges in India will be 17½ and 18½ except in cases of candidates who have served with forces including the Indian Army Reserve in whose case upper age limit will be twenty-one.

LONDON, May 12.

Sir Robert Dixon, Chairman of Cotton Control Board, will preside at the Joint Conference of Cotton Employers and employed on 13th May, to consider the operatives' application for thirty centum advance in wages. All Operatives Unions representing three hundred and fifty thousand work-people will attend.

LONDON, May 12.

Mr. Mir Anwaruddin Indian Barrister, was charged at Bow Street to-day, with committing perjury in evidence in the High Court on 25th February in his libel action against newspaper "Jhon Bull." It is alleged that the defendant denied signing certain documents which he gave to his wife who tore it up. Subsequently his wife's sister, pieced the document together and it has now been produced at Bow Street as evidence of perjury. The case was remanded.

Rumania

The Rumanian Peace.

Premier's Message to the King.

LONDON, May 11.

A telegram from Bukharest says the Premier, M. Marghiloman, has telegraphed to the King announcing the signature of the peace treaty, of which the final stages underwent favourable changes to Rumania. The Premier affirms Rumania's loyalty to the King and the dynasty.

Austria-Hungarian Gains.

LONDON, May 11.

A telegram from Vienna says an inspired communication points out that Austria receives six hundred square kilometres south of Czernowitz and Hungary five thousand square kilometres of mountain land.

Rumania's Only Hope.

Reuter learns that well-informed Rumanian circles feel that the first result of the Rumanian peace treaty will be that not a single pro-German will be left in Rumania. The fall of Count Czernin has clearly brought a hardening of the policy towards Rumania. Count Burian and Baron Kuhlmann, egged on by pan-Germans, tried to achieve success somewhere, and they have got it by "force majeure". The Rumanians realize that the only hope of saving the country from becoming practically a German dependency is Allied victory, of which they are confident.

Victor and Vanquished.

The "Frankfurter Allgemeine" commenting on the Rumanian peace, says peace has been concluded according to tradition between victor and vanquished.

Conditions of Peace Treaty with Rumania.

LONDON, May 11.
AMSTERDAM.—The Peace treaty between Germany, Austria-Hungary Bulgaria and Turkey on one hand and Rumania on the other comprises eight chapters.

The First deals with the re-establishment of peace and friendship and the re-establishment of diplomatic relations.

Second, with Rumanian demobilization which provides "Inter alia," for the continued existence of the Rumanian Military Bureaux, Supreme authorities, and military institutions, but otherwise for complete demobilization except of two divisions in Bessarabia, which will remain till the danger from Austro-German operations in Ukraine ceases. All guns, machine guns, small arms, parks of horses and cars, and ammunition available owing to demobilization, shall be held by the Central Powers until general peace. They shall be guarded and supervised by Rumanian troops under the supervision of the Central Powers' Chief Command. Demobilised Rumanian Troops are to remain in Moldavia, until the evacuation of Rumanian regions. Rumanian naval forces will remain in full complement until affairs in Bessarabia are cleared up. These forces will ultimately be placed at the disposal of the authorities entrusted with policing the river.

The third chapter deals with territory. With regard to Dobruja "Rumania cedes again to Bulgaria with frontier rectifications, the Bulgarian territory which fell to her by the peace treaty of Bucharest in 1913".

A commission composed of the representatives of the Central Powers will demarcate the new frontier. The Danube frontier between the regions ceded to Bulgaria and Rumania follows the river. Rumania ceded to allied powers a portion of Dobruja between the confluence of the Danube and the Black Sea to St. George's branch of the river. The Danube frontier between the territory ceded to the Allied Powers and Rumania will be formed by the river valley. Allied powers undertake to assure Rumania the trade route to the black sea via Cernovoda and Constantza.

Rumania agrees that her frontiers shall be rectified in favour of Austria-Hungary. State property in ceded regions of Rumania passes without indemnification to States which acquire those regions.

The Fourth chapter says—That contracting parties mutually renounce indemnities from ratification of peace treaty onwards. Rumania will pay for maintenance of army of occupation.

The Fifth chapter provides that evacuation of occupied Rumanian territory will be carried out at a time which will be later agreed upon. The strength of the occupying armies apart from troops "Employed in economic management" shall not exceed six divisions after ratification of treaty. Rumania may supplement the present corps of occupation and administration by appointments and dismissals but "Rumanian authorities must follow the directions which the Commanders of occupying armies consider necessary in the interest of the security of the occupied territory and also in the interests of security, maintenance and distribution of their troops". Railways, Posts and Telegraphs shall at present remain under Military administration. Generally the Rumanian Courts will resume jurisdiction in occupied territories to the fullest extent but Allied Powers will retain Jurisdiction and also police supervision over occupying troops. The occupying army may requisition corn, peas, beans, fodder, wool, cattle and wheat from 1918, crop and timber, oil and oil products. "Always with proper regard for the orderly plan of procuring these commodities and satisfying the needs of the Rumanian population". Money spent by the Allied Powers in occupied territories on public works, including industrial undertakings shall be refunded.

The sixth chapter provides for a new Danube Navigation Act. The European Danube Commission will be maintained and shall henceforth only comprise representatives of States situated on the Danube or the European coast of the Black Sea. Its authority extends from and includes Braila to the Black Sea. Rumania guarantees to ships of other contracting parties free navigation on the Rumanian Danube including harbours. Germany, Austria-Hungary and Turkey and Rumania shall have right to maintain warships on the Danube. Warships shall not put into the shore of another State except in the case of a forced measure, or with the previous consent of the State concerned.

Chapter Seven deals with equal rights of religious denominations in Rumania specifically the Roman Catholic, Greek, and Uniate, Bulgarian, Orthodox, the Protestant, and Moslem and Jewish with right to establish private schools. The principal laid down in chapter one, shall be immediately applied to persons having no nationalities including Jews who have hitherto been regarded as foreigners.

Chapter eight declares that economic relations between the Allies and Rumania shall be regulated by separate Treaties. Ratification of Treaty shall occur as soon as possible.

Measures to Exploit Constanza Harbour.

LONDON, May 12.
AMSTERDAM.—A telegram from Vienna states that in exchange for territorial acquisitions in Dobruja Bulgaria will recognise and consolidate her floating debts in Germany for army supplies and the Sobranje will be asked to vote one and half milliards of marks for this purpose and four and a half per cent loan will be issued. A Germano-Bulgar company will exploit Constanza harbour also the Constanza-Cernavoda line.

Government's Proclamation.

AMSTERDAM.—A Bucharest telegram states that the Rumanian government in a proclamation announces that on conclusion of peace, the country reverts to state of neutrality and can now work at removing the scars of war by consolidating the internal position.

Kaiser's Joy on the Conclusion of Peace.

LONDON, May 12.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram states that the Kaiser has telegraphed to Marshall Hindenburg declaring that the conclusion of peace with Rumania is him with joy. He orders the commemoration of the battle of Tannenberg, which saved East Prussia and that the castle of Marienburg stronghold of the old Prussian Kingdom shall be decorated. He entrusts with the task of decorating the castle with German flags and the Kaiser's portrait the Kaiser's personal adjutant, who distinguished himself in defending the castle from the enemy.

America

America's Great War Efforts.

British Labourite's Tribute.

LONDON, May 12.
At an American luncheon given in his honour at the Savoy Hotel, the Trade Union leader, Mr. Appleton, referring to his recent visit to America, paid a tribute to the spontaneous efforts of Americans to curtail not only the consumption of food, but even the enjoyment of the ordinary amenities of life. He found nothing but loyalty to United States Government and determination to support it to the last dollar, in order to bring victory to the Allies. He mixed much with American soldiers who, like the British, were convinced that they were fighting for the freedom of the world.

Over 500,000 U. S. Troops in France.

LONDON, May 12.
WASHINGTON.—The War Secretary authorises the announcement that his forecast to Congress in January that half a million American troops would be in France early in 1918 has already been surpassed.

Armament Manufacture.

A Great Beginning.

LONDON, May 12.
NEW YORK.—It is announced that the Steel Corporation, at the request of Government, is beginning the manufacture of heavy guns and projectiles in great quantities. Special works will be constructed at Government expense in the interior of the country.

"Only Peace by Victory."

American Labour Delegates View.

LONDON, May 12.
PARIS.—American labour delegates have visited the front. They say they are filled with hatred of German barbarity, of which they saw numerous examples, and they have told their fellow-countrymen that only peace by victory will end the detestable crimes of German Imperialism.

American Labour Members.

Unwavering Resolve to Crush Prussianism.

LONDON, May 12.
PARIS.—The Leader of the American Labour Delegates interviewed after visiting the front said:—We will tell our countrymen what German iniquities we saw here and the magnificent resistance of the British and French soldiers and they will understand how impossible it is to meet German Socialists during the war. This decision which has been adopted by all our organizations will be strengthened and become unwavering resolve to crush German Militarism.

Central Powers

The "Liberated" Provinces.

Germany's Policy Justified.

LONDON, May 9.
AMSTERDAM.—In the Reichstag Herr Von Payer declared that by "liberating" Finland, Germany had performed a very considerable service to Sweden by creating a protective wall eastwards. With regard to Ukraine, Herr von Payer justified F. M. von Eschborn's decree on the ground of the necessity of obtaining the grain promised to Germany by the treaty.

Government Policy Condemned.

Strong Criticism in Reichstag.

Further light is thrown on German doings in the former Russian territories by an animated debate in the Reichstag.

Herr Noske, Socialist, after pointing out that the Government had hitherto refused to state why troops were advancing in the Crimea, referred to the regime of violence in Esthonia and Livonia, where the censorship was suppressing the truth. He condemned the military domination of Poland and the plan to force the Poles to accept a German prince revealed in the bargaining between Bavaria, Saxony, and Prussia regarding the distribution of dual crowns.

Herr Haase, Independent Socialist, asked why the Russians were still treated as enemy aliens.

But the most significant attack on the Government policy came from Herr Erzberger, leader of the Centre Party. He said:—"To-day we have a German military dictatorship in Ukraine under Hetman Skoropadski, who is unable to gain the support of Ukraine Ministers". Herr Erzberger proceeded to tell how the Rada had been suppressed by a German officer, entering and calling out "Hands up" in the name of the German Government. Herr Erzberger finally declared that the Centre Party was unable longer to accept the responsibility for such a policy.

Monarchy for Finland.

LONDON, May 12.
LONDON, May 11th.—The Stockholm correspondent of the "Times" says:—There is little doubt that monarchy will be proclaimed in Finland with the Duke of Mecklenburg-Schwerin as king. ("O. & M. G. cable.")

Troops Returned to East

LONDON, May 12.
LONDON, May 11th.—The Hague correspondent of the "Times" says:—It is reported from the frontier that German troops who were sent to the West front have returned to the east. ("O. & M. G. cable.")

German Socialists Sentenced.

For Calling Strikes.

AMSTERDAM, May 12.
German Independent Socialists have been sentenced at Leipzig to, from eighteen months to twelve years, imprisonment for "Inter Alia" calling a strike for peace in February and September 1917.

Austria's Internal Difficulties.

A Sop to Hungary.

LONDON, May 12.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says the incorporation of Bosnia, Herzegovina, and Dalmatia in Hungary is foreshadowed as a sop for Hungary's support for Austria's Polish policy.

New Hungarian Cabinet.

LONDON, May 12.
AMSTERDAM.—Count Wierla has formed a new Hungarian Cabinet.

Press Comment.

LAHORE, May 12.
LONDON, May 11th.—The "Arbeiter Zeitung" says that the adjournment of the Reichsrath amounts to screwing down the safety valve at the moment when an explosion of popular feeling is likely owing to economic pressure. Herr Von Seidler's policy of suppressing dissatisfaction by violence bids fair to provoke an outburst. The circulation of the "Arbeiter Zeitung" in Germany has been prohibited. ("O. & M. Gazette", special cable.)

Rostov Occupied.

LONDON, May 12.
The Wireless German official message says:—We have reached the mouth of the Don and occupied Rostov.

German Measures in Ukraine.

The Danger Ahead.

LONDON, May 12.
A Zurich telegram from Vienna says that the deportation of Kiev Socialists have warned the German General Staff in Ukraine that German measures might necessitate German occupation requiring not six but twenty six army corps.

Russia

60,000 Russian Anarchists in Moscow Bolsheviks

Imprison 400 After Fighting.

LONDON, May 12.
ZURICH.—A Kiev newspaper states, that anarchists in Moscow secreted great quantities of munitions including mountain guns and machine guns and Bolsheviks vainly demanded their surrender. After fighting all day they stormed the munition depots and arrested four hundred anarchists whom they imprisoned in Kemlin. A newspaper estimates that sixty thousand anarchists are in Moscow, which is the headquarters of the principal anarchist organisations.

MOSCOW.—Germany has informed the Foreign Commission that in view of change of Government in Ukraine peace delegation from Ukraine must be radically reconstituted and Kiev not Kurak will be the scene of four parades.

General

The Pope and Peace.

LONDON, May 11.
The Pope's "Motu proprio" urges Catholic clergy throughout the world to offer a special Mass on June 29th for the restoration of justice and peace.

Frantic Search for Arms.

An Incident in Syria.

ALLAHABAD, May 12.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes: As soon as the war broke out between Turkey and the Allied Powers the Ottoman authorities in Syria made a frantic house to house search for arms and ammunition. Searchers duly arrived at the Cathedral and ordered the resident clergy to surrender at once the guns which they had stored there. The searchers secured the premises and insisted on tearing up the floor in the chapel in question. Eventually they withdrew much disgusted at the fruitlessness of their efforts to lay bare hidden arms.

Semenoff's Trans-Baikal Government.

LONDON, May 12.
SHANGHAI.—The Cossack Leader Semenov has advanced 280 versts along the Trans-Siberian line and holds seven railway stations. He announces that he has established a Trans-Baikal Government with himself at the head. The success of movement is uncertain till it is seen what force the Red Guards can muster.

Spain Enjoying Bull Fights.

While Europe is Burning.

LONDON, May 11.
MALTA.—A Dutch Gentleman who has arrived here after three years in Spain describes the country as wholly taken up with bull fights. Even the poorest have enough money to attend and bet on bull fights. People do not care a rap about the war. At least two thirds are avowedly pro-German but nothing would induce them to fight on either side. Barcelona however is an exception.

AMSTERDAM, May 12.
A telegram from Madrid says that the "Pioneer's" all Spanish people leaders has been passed.

Western Front

Blocking of Belgian Ports.

Ostend Operations Completed.

"Vindictive" Sunk Between Piers.

LONDON, May 12.

The Admiralty announces that the operation, designed to close the ports of Ostend and Zeebrugge, was successfully completed on Thursday night, when the obsolete cruiser "Vindictive" was sunk between the piers and across the entrance of Ostend harbour. Since the attack on Zeebrugge on April 23rd, the "Vindictive" has been filled with concrete and fitted as a block ship. Our light forces returned to their base, with the loss of a motor launch, which was damaged and sunk by orders of the Vice-Admiral to prevent it falling into the enemy's hands. Our casualties were light.

Satisfaction in Britain.

The greatest satisfaction is felt at the success of the operation at Ostend. One or two vessels which took part show scars of battle. Bodies have been landed at Dover. No further details are available at present.

The "Vindictive's" Crew.

It is stated at Dover that Admiral Keyes decided that the "Vindictive" should be handled by the crew told off for the "Brilliant" which, with the "Sirius," previously tried to block Ostend, but the engineer, commander, a petty officer, and four artificers who served on the "Vindictive" at Zeebrugge, claimed the right and were allowed to remain.

The Situation at Ostend.

(1.5 A.M.)—It is stated on unquestionable authority that the "Vindictive" lies in the neck of the Channel at the entrance to Ostend harbour at an angle of about thirty degrees. Lying thus she does not effectively block the Channel, which is twenty feet wider than the length of the "Vindictive", but a most useful purpose is served. A partial and very serious blockade has been achieved and the obstruction certainly might increase under the conditions of tide and rapid silt prevailing on that coast. As it is, it is not claimed that the "Vindictive" will prevent the career of submarines or even entirely stop the egress of Destroyers. It will materially hamper both. However, what is very important is that German light craft when chased by our sea forces will not be able as hitherto to rush at full speed into shelter. The British casualties hitherto cannot be ascertained, but they are well under thirty. The plan followed was almost an exact repetition of that at Zeebrugge. It was carried out between midnight on Thursday and Friday morning. There were supporting vessels and heavy fire. A smoke screen was again employed and the climatic conditions were fairly favourable. The small number of casualties indicates that the enemy was surprised. It is computed that at least three or four days must elapse before a channel can be cleared and buoyed between the stern of the sunken cruiser and the land. Silt is collecting very fast at Zeebrugge in spite of dredging. The blocking cruiser is so placed that any attempt to blow up the obstruction would be fraught with considerable danger to the neighbouring permanent structure.

Ostend Operations Described.

A Most Lurid Scene.

LONDON, May 12.

(3-10 A.M.)—The blocking of Ostend was carried out as previously under the direction of Commodore Lynes. The weather conditions were ideal until 1.45 in the morning, quarter of an hour before the "Vindictive" was timed to arrive at the entrance. Then a strong drizzle set in, reducing visibility to three or four hundred yards, rendering the work most difficult. The "Vindictive" for twenty minutes crossed and recrossed west and east, seeking the entrance, and was subjected to a fire which caused casualties. About 2.2 in the morning the crew were delighted to find themselves almost alongside the pier. Then came the great ordeal. Shot and shell were battering the "Vindictive." Her captain swung her into the channel and rammed the stern against the eastern pier. Finding the "Vindictive" aground and immovable the officer cleared the engine-room and stokehold and blew the charges. The crew jumped into two motor boats which were gallantly standing by ready for the rescue. The "Vindictive" was then lying at an angle of forty degrees from the eastern pier. The Germans frantically endeavoured to prevent the escape of the crew and a hurricane of shells was raining round the departing launches. One of these sighted the flagship "Warwick" with Admiral Keyes aboard at 3.15 in the morning, and two lieutenants and thirty-eight of the "Vindictive's" men were taken off. One man was dead, all aboard the "Vindictive" were volunteers from the Dover patrol. One officer participated in the Zeebrugge attack. Commodore Lynes in his report says the enemy did not interfere with the passage out. Small craft were all despatched to their stations with supporting Destroyers, and two motor-boats were detailed to torpedo the piers. Seafog stopped the work of the accompanying aeroplanes for a time, and even searchlights were invisible. But the weather cleared when the "Vindictive" arrived and air attacks recommenced. For an hour the scene was most lurid, with the thunder of guns on sea and land, the explosions of aeroplane bombs, the cross crossing of searchlights, and the glare of star shells. Commodore Lynes says that two of the rescuing motorboats brought off three officers and forty men of the "Vindictive's" crew. Two other launches searched the shores carefully under very heavy fire, but found nobody. The "Vindictive's" crew numbered fifty-two officers and men. She was about two miles from land when the enemy opened fire. All the casualties were caused by the fire of numerous six-inch and four-inch guns, and there was at least one eleven-inch gun and a hundred machine-guns. Commodore Lynes mentions that none of the German ships in Ostend ventured to sea to repel the attack of the British, whose operations were covered by monitors. The fire of coast batteries was so heavy that two hundred shells fell close to two monitors without hitting them or causing casualties. The air-men of the Dover command incessantly bombed the enemy, and the airmen subsequently ascertained that the "Vindictive" was lying between 150 and 200 yards inside the pier. No attempt was made to land men and no Germans were visible on the pier. It has now been disclosed that the previous attempt to block Ostend failed because the enemy had just previously moved the buoy a mile out of position.

The Navy's Triumph.

LONDON, May 12.

(8-50 A.M.)—The "Vindictive's" noble end is acclaimed by the press as securing her a place in history for association with two of the most heroic deeds in naval annals. It is declared that Lord Nelson never did anything finer, and the ship "Victory" is the Cathedral of the navy, the "Vindictive" is the Twentieth Century witness to its fighting spirit. The occasion is taken to pay a tribute to the skill and devotion with which the navy has secured the triumph of sea-power in a manner unprecedented in the history of warfare. Deeds as intrepid and skilful as those now applauded are done daily and nightly, but the veil concealing the work of the Navy is rarely lifted.

Killing Submarinism.

Admiral Jellicoe's prediction that the submarine menace would be ended by August is now recalled in connection not merely with the Zeebrugge and Ostend exploits, but the closing of the North Sea from Norway to the Orkneys by the greatest minefield ever laid. Millions of mines and money have been devoted to this North Sea barrage which the Germans will only be able to evade if they use Norwegian waters. The completion of the minefield and the Belgian coast operations are regarded as one of the most important naval undertakings of the war, and confidence is felt that the aggressive policy will be further extended.

Germans Unable to Use Ports.

LONDON, May 12.

It is reported from Switzerland that the Germans are unable to use Flemish ports and are obliged to direct all submarines and Destroyers from German ports. While there is no confirmation of this, there is reason to believe that the blocking of Zeebrugge proved far more successful than has hitherto been imagined and that it is practically useless for the Germans.

Haig's Confidence in Foch.

A Universal Feeling.

LONDON, May 12.

Lord Derby was the guest to-day of the Anglo-American Press Association. In his speech he emphasized the loyalty with which F.M. Sir Douglas Haig, who was an old friend of his, had placed his services at the disposal of General Foch. This loyalty was due to his absolute confidence in General Foch. A similar loyalty was felt by Sir Douglas Haig's officers. Lord Derby was convinced that the united command was the surest road to victory, which would not be long in being traversed.

The German Gains on 8th.

British Still in Advance of Old Line.

LAHORE, May 12.

LONDON, May 11th.—A correspondent at the front says that the advanced position from which the British were pushed back yesterday was occupied only after the German repulse on the 29th April. We are still in advance of the line held on 26th April. There are indications that Germany also prepared an attack south of the Somme which the devastating British artillery fire for an hour before and an hour after dawn prevented from maturing. ("O. & M. Gazette" special cable).

German Press on Offensive.

LAHORE, May 12.

LONDON, May 11th.—The "Hamburger Nachrichten" says that the German offensive is only in its initial stages. It implies much more than a couple of local attacks and breaks through. ("O. & M. Gazette").

Vice-Admiral Congratulated by War Cabinet.

The Press Bureau announces that the War Cabinet has telegraphed to Vice-Admiral Keyes "Country owes you and your Officers and Men its warmest thanks for your successful efforts to deal with the submarine menace at its source. The blocking of Ostend put the finishing touch to the gallant achievement at Zeebrugge. We send our sincere congratulations."

Military Situation Reviewed.

By a High Military Authority.

LONDON, May 12.

A high British Military Authority reviewing the situation said:—Attack by three German divisions of 8th May, between Laalutte and Voormizele, had only local object which was to establish enemy on the ridge. He did not achieve the object. Enemy employed a considerable number of French Divisions last week both in Flanders and on the Somme, which was satisfactory as he is using up divisions pretty quickly. It was almost certain that enemy would continue attacking heights in Flanders. His attacks south of the Somme, had been failures and probably he would try to recapture the heights between Somme and Luce. The bulk of the German reserves are still in the rear of the Somme front and it must be assumed that the main effort will be in that direction. The Authority emphasized that the capture of any one position was immaterial. Staying power was the main factor. The end of the battle could only be decided by one side or other exhausting its reserves, or reaching the end of its resources before the other.

With regard to the seizure of Kirkuk, the authority mentioned that the mobile column from the Tigris, co-operated and a great quantity of ammunition was captured. Twenty-four hours previously, heavy storm delayed the advance otherwise many more prisoners would have been taken. Transport was very difficult and water-courses became unfordable torrents, but operations must be judged from the point of view of losses inflicted on the Turks. Moreover, it did not follow, that because we took a place we should stay there. These operations had been of considerable importance and had, had most favourable effect on Persian border tribes a large number of which had joined us and were now operating against the Turks. Furthermore, operations would seriously affect the Turkish plans to invade Persia, in direct defiance of their most solemn promises to Persia. Our advance exposes the Turkish right flank and holds up his penetration in Persia for the time being.

Retirement in Palestine Explained.

With regard to Palestine, the authority explained that after working around the Turkish flank and having captured Essalt, our cavalry attempted to advance down Essalt-Ghoraniyeh road, with a view to attacking enemy in the rear, but unfortunately cavalry were held up, giving the Turks time to

bring up considerable reinforcements and attack detachment left at Essalt. The attack was repulsed with heavy enemy losses, but Turkish reinforcements continued to increase from the west of Jordan, and General Allenby decided to be content with success and to return to the bridgehead. The whole operation yielded 931 prisoners and twenty-nine machine-guns. General Allenby's decision to retire was not compelled by these contingents, nor loss of nine guns at the river crossings. This did not affect operations. Retirement was solely due to delay caused by bad weather in dealing with enemy forces east of Jordan and therefore they could be re-inforced from the west.

The Enemy's Next Blow.

Joint Offensives Expected.

LONDON, May 11.

The "Daily Telegraph's" Rotterdam correspondent says:—The three points where the enemy forces are massing for the next blow are Flanders, the Amiens salient, and the Italian front, and the only question is where the first blow will be struck. Indications are that at least two attacks will come simultaneously, the course of operations being left to decide which shall be the main decisive battle. Although it is intended to fight out the real issue against the British and French, the correspondent believes that the Italian front will be the scene of more important events than during the first stage of the offensive. There is only a small number of Germans on the Italian front, but the German control of the Austrian armies is stronger than at any period of the war. General Ludendorff succeeded in imposing his will on the Austrians, and the moment has come to carry out his decisions, but it is doubtful whether his real intention is other than pinning down the Allies on the Italian front to prevent General Foch drawing on them.

Preparations in W. Theatre.

As regards the main theatre, the Germans have been concentrating their energies on developing greater speed in following up any initial successes. This is chiefly due to complaints of Commanders that the failure to break through after St. Quentin was due to incomplete co-operation between artillery and infantry, hence plans have been made for bringing up artillery more quickly, including fresh devices like the application of the tank principle to sniping batteries.

Attack on Ypres Predicted.

LAHORE, May 12.

LONDON, May 11th.—A French communique who writes for the Exchange Telegram Company predicts an attack on Ypres and says:—The Allies will abandon the salient only in an extremity. Perhaps the German offensive will cover the whole front from the Ypres to the Oise and reserves will be sent to whatever given point. ("O. and M. Gazette").

In the Communique with regard to aviation F. E. Sir Douglas Haig says:—Low clouds and mist prevented flying on Friday until five in the afternoon when the weather cleared on a small portion of the front, where there was great aerial activity until dark. We dropped nineteen tons of bombs on Peronne, Bapaume, Thiepval, Douai, Zeebrugge and docks at Bruges. Heavily accurate and very active, repeatedly attacking our bombing machines. We brought down eight enemy machines and drove down six out of control. Nine British machines are missing. One of ours reported missing on 7th May has returned.

Germans Take a Wood but Driven Out.

To-night's French Communique says:—After very violent artillery preparation, Germans this morning with shock troops attacked Gonne Wood south-east of Mailly-rainval. They gained footing under cover of fog in northern part of wood, but were driven out by brilliant counter-attack and our line was completely restored. The Germans lost heavily and left a hundred unwounded prisoners, fifteen machine guns and a quantity of material to our hands.

LONDON, May 10.

[10-55 P.M.]—Tonight's Communique from Marshal Haig says:—We repulsed a raid in the neighbourhood of Neuville-Vitasse.

French Line a Little Advanced.

LONDON, May 12.

(12-45 P.M.)—The British communique says:—The French advanced their line slightly north-east of Leers and took several prisoners. We carried out successful raids westward of Merville and brought back prisoners and a machine-gun. Our fire stopped an attempted raid eastward of Ypres.

LONDON, May 11. (4-55 P.M.)

The French communique says:—During the night, artillery struggle was very lively in the region of Grivesnes Mailly and Rainval. We carried out a raid north of Grivesnes and took fifteen prisoners. Minor operation against Bois De Moreuil northwest of Orville, enabled us to gain appreciable amount of ground with 39 prisoners and several machine-guns. Enemy counter-attack completely failed. Our detachments also raided enemy lines southeast of Montdidier, northeast of Thiepvalcourt and in Woivre. Some prisoners were brought back.

Belgian Works Bombarded.

LONDON, May 12.

A Belgian communique says:—German artillery bombarded Belgian works and communications in the Nieuport zone during the night while the British were attacking the coast.

The Defence of Scherpenberg.

Enemy Offensive Stopped Dead.

LONDON, May 12.

Reuter's correspondent at French headquarters, telegraphing yesterday, describing the work by the French troops in the defence of Scherpenberg on the 29th April says:—The same German troops were engaged which captured Kemmel and the same French Division still barred the way. A French

Colonel, under whose orders were two battalions of British infantry and some British artillery said that the British infantry, who were Leicestershire men, fought in a way which evoked the warmest praise from himself and the Poilus. In recognition of the skill and courage with which the British guns were served under devastating enemy fire the same French Colonel bestowed a French War Cross on the British major, pointing on the decoration in the midst of the fight. One French battery fired until every gun was disabled, and the officers and half the men serving the guns were killed or wounded. In several instances in recent fighting, Germans were using captured British aeroplanes or their own marked like the British, thus securing immunity from French guns, and swooped down on groups of French officers, machine-gunning them from a hundred yards range. The French Division paid heavy toll for its victory, but it stopped dead the enemy offensive against the Flemish hills. Since the 29th April the Germans have scarcely stirred except in response to French attacks. So completely has the enemy been beaten that the men who went through the battle are confident that he will not try a frontal attack on Scherpenberg.

Strenuous Air Fighting. Thirty Enemy Aircraft Felled.

LONDON, May 12.
(11-55 P. M.)—A British communique regarding aviation says:—We dropped ten tons of bombs on Le Cateau, Cambrai, Bapaume, and Zeebrugge docks. More strenuous air fighting occurred in the northern area. We brought down twenty-two German machines and drove down seven. Our gunfire shot down another. Seven British machines are missing. We dropped a ton of bombs during the night on railway stations at Douai and Marcoing.

British Regain a French.

LONDON, May 12.
(2-45 P. M.)—A British communique says:—Our counter-attack recaptured the small portion of the front trench gained by the enemy north-west of Albert. We took a few prisoners. Hostile artillery was active in the Somme and Ancre valleys and at different points on the Lys battlefield.

Local Fighting.

LONDON, May 12.
(10-45 P. M.)—In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says:—There has been local fighting to-day at Aveluy Wood, northward of Albert. Hostile artillery was active particularly in the Vimy and Roback sectors and southward of Dickebusch.

Great Aerial Activity. Thirty-nine Enemy Aircraft Felled.

LONDON, May 12.
In a communique with regard to aviation, F. M. Sir Douglas Haig says:—Cloudless weather enabled a full day's work on 9th May. Our machines flew throughout the day reconnoitring and photographing. Our bombers displayed great activity and dropped twenty-four tons of bombs on various points, including the important railway stations of Tournai, Douai, Marcoing, Ochaux, and the docks at Zeebrugge. Air fighting was almost continuous and particularly fierce towards dusk. We brought down twenty-seven German machines and drove down twelve. Six British machines are missing. We dropped a night fire and half tons of bombs on docks at the entrance to the canal at Ostend and three and half tons on Peronne, Chaumes, and Bapaume. All of our machines returned.

Haig's Tribute to Artillery.

LONDON, May 12.
The Press Bureau states that F. M. Sir Douglas Haig has expressed his deep appreciation of the splendid service rendered by artillery in the Somme and Lys battles. He adds that the infantry would be the first to admit the inestimable value of artillery support. The confident reliance of each arm upon the most wholehearted and self-sacrificing co-operation of the other, is the greatest possible assurance that all further assaults will be met and defeated.

Marked Artillery Activity.

LONDON, May 12.
A French communique says:—There was only marked reciprocal artillery activity on the Haelles-Montdidier front.

French Recapture Grievessnes.

LONDON, May 12.
(10-20 P. M.)—A French communique says:—After an intense short artillery preparation yesterday afternoon we captured the park of Grievessnes, an important part of which the Germans had occupied. We took 258 prisoners, including four officers, and brought back a quantity of material. In spite of lively enemy artillery fire and reconnaissance attempts to reach our new line, we maintained the conquered positions which we organised. We carried out successful local operations, or repelled raids east of the Ailette, in the region of Marais north of Rheims, and in the Forest of Ailly Lieut. The French yesterday brought down six German biplanes, the first two in ten seconds and a third five minutes later.

Violent Artillery Struggle.

LONDON, May 12.
This afternoon's French communique says:—There was a fairly violent artillery struggle in the region of Grievessnes and between Lassigny and Noyon.

Other Reports.

Enemy's Offensive Spent.

Allies' Position Now Very Strong.

LONDON, May 12.
Reuter's correspondent at British headquarters, wiring this evening, says:—The enemy has made virtually no

progress since the capture of Mont Kemmel and is not showing any disposition to follow up the initial moves which generally were anticipated. As long as his local attacks continue to be neutralised, as was the case yesterday, so long is the bigger attempt likely to be postponed. His dense concentrations remain in position, but the momentum has gone out of his original push, and the offensive has spent itself. He is now in a position of having to start afresh one against the Allies, who have had liberal time for overhauling their defences. The enemy is now faced with the same problems as on March 21st last.

Airmen's Wonderful Work.

LONDON, May 12.
Reuter's correspondent at British Headquarters telegraphing to-day says:—The lull continues. Our airmen continue to do wonderful work. The number of enemy machines brought down in recent days has been remarkably high. It is reported that Lieutenant von Richthofen, brother of the famous German airman recently fell and fractured his skull in the Somme Valley and is unlikely to fly again.

Pleistine Front

The Palestine Operations. Difficulties Confronting British Forces. An Opportunity for India.

LONDON, May 13.
The "Daily Chronicle" in an editorial article on General Sir E. Allenby's operations says it is difficult to suppose that the movements towards the Hedjaz railway in March and April were raids, or were not intended to put us, if possible, permanently astride this important line. But the Turks on their present front in Palestine enjoy great geographical advantages, of which they are making the most. In their centre General Allenby's advance towards Shechem is across such difficult terrain that it is probably impracticable to force it by direct attack. On the eastern flank across the Jordan the country is easier, though not easy, but here the Turks have a railway, and General Allenby has not, so that thought a sudden blow will carry him as far as Esalt. It is always possible for the enemy to reinforce their defence before he can get much further. We may doubt whether it will prove possible to overcome these disadvantages without greater numerical superiority than General Allenby has at his disposal. Such superiority ought to be obtained not by British but by Indian reinforcements. In the present situation on the western front, white troops can ill be spared for Turkey, but the country is in every way suitable for Indians. This has been increasingly realised by both the British and Indian Governments during the past two years, and since General Monro became Commander-in-Chief in India the Indian effort has become incomparably greater and more self-supporting than it was ever before. Even so it has been less than India could do and less than Turkey does, and we must hope that it has been appreciably stimulated by the recent War Conference at Delhi and the King Emperor's message to it. The military ideal that India ought to set before her now is that of being able, with her own resources, to account for and overcome the remaining resources of the Turkish Empire.

Italian Front

Monte Corno Attacked.

LONDON, May 12.
The Italian Official communique says:—We stormed strongly the organised heights of Monte Corno in Maltan, on the night of 9th May, capturing a hundred prisoners and two guns.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Simla

Loyal Offers of Assistance Pouring in.

SIMLA, May 12.
Loyal offers of assistance for the war continue to pour in. One of the first received which has not hitherto been announced is that of the Maharaja of Jind to double the present strength of his Imperial Service Regiment. Another hitherto not correctly described has been that of the Maharaja of Patiala to raise and recruit drafts for three battalions of infantry. The Maharaja of Nabha has become a contributor to the Ruling Princes Hospitalship "Loyalty".

The Homeward Mails.

SIMLA, May 11.
Intimation has been received from the Post Master-General, London, that the homeward mails, which left Bombay on the 29th March and 4th April in S.S. "Delta" and "Nevasa" respectively arrived in England on the 8th May.

The Government of India will shortly address Local Governments on the findings of the Public Works Reorganisation Committee over which Sir F. W. Sly presided. The Committee's report was published in Delhi last cold weather.

The Andhra Conference and Andhra Provincial Conference. Presidents Elected.

(From Our Own Correspondent.)

The Hon'ble Mr. Venkatapathi Raju and Nemali Pattabhi Rama Row are elected presidents of the ensuing First Andhra Provincial Conference and Sixth Andhra Conference, respectively to be held at Cuddapah. [By wire].

Latest Telegrams

(REUTER.)

UN-CORRECTED.

First Section. Great interest was taken to-day in debate arising out of General Maurice's letter and House was crowded everywhere. Mr. Asquith moving for appointment of Select Committee to enquire into several Mr. Maurice's allegations, said:—A good deal of misconception seemed to prevail regarding what really was a very simple matter. Neither in intention nor in fact was his motion a vote of censure upon Government. [Cheers and laughter and a cry "The Irish are not here"]

Mr. Asquith continued, since he had sat on the front Opposition Bench for eighteen months, he had never voted against Government on any question and he had done all he could, not only in House but outside, without withholding what he considered legitimate criticism to assist Government in the prosecution of the war and particularly in the definition and propagation of great purposes of the war and peace for which the Allies were contending. Some people thought he was hungrily impatient to resume the office, but he was content to the House and country, judge whether that was so. If he felt it his duty to censure the Government, he hoped he would have the courage to do so unequivocally, but when he put down his motion, he honestly thought Government would accept it.

Referring to General Maurice's letter, Mr. Asquith said:—General Maurice must have known he was committing a serious breach of King's Regulations and was jeopardising the whole of his career. Presumably General Maurice would not have taken that course except under grave a sense of responsibility and public duty. Government had admitted that there was a case for enquiry. He regarded the proposal that two Judges of experience should hold such an enquiry, in such circumstances, as unsatisfactory. Such a Tribunal would be impotent, unless it had Statutory powers and he suggested a Non-Party Committee of five Members of the House of Commons, who could probably reach a decision which would be respected by the House and Country in two or three days.

What was the alternative.

Mr. Stanton here interjected "Get on with the War." (loud cheers).

Mr. Asquith replied:—If he wanted to get on with war, the first thing was to remove misconceptions and misunderstandings, which might be without foundation, but which had created doubt in everybody's mind.

Any Government statement of facts would be experts and made in the absence of those who had impugned the accuracy of the previous statements. The Asquith urged that it was in honour and the interest of the Government the House, the Army the Nation and the unhampered prosecution of war, to establish a Tribunal of Enquiry, which from its constitution and power, would be able to give prompt, decisive and authoritative judgment. He hoped regarding some of these matters, that there had been honest misunderstanding, but the clearer the case, the Ministers had for proving the accuracy of the impugned statements, the more cogent was the argument in favour of the enquiry, under conditions which nobody could suspect of partiality or prejudice. (Laughter in which Mr. Bonar Law joined).

Mr. Asquith turning to Mr. Bonar Law, asked whether Mr. Bonar Law thought that a Select Committee of the House was not an unsuspected Tribunal.

Mr. Bonar Law replied that every Member of the Commons was either friendly, or unfriendly to the Government and therefore prejudiced.

Mr. Asquith retorted "I am very sorry to hear the Leader of the House suggest that there cannot be five Members of the House of Commons who are not so steeped in party prejudice that they cannot be trusted to Judge the pure issue of the fact. I leave it there."

Mr. Lloyd George, who was received with loud cheers, said as far as he knew, the demand for the Select Committee to enquire into statements of Ministers was absolutely unprecedented, outlining the position, he said the distinguished General, who for good or bad reasons had ceased to occupy the Office he had held for two years, had after he left office challenged the statements of two Ministers during the time that that General was in office.

(Associated Press)

CALCUTTA, May 12.

In connection with the shooting of a constable at Kishoreganj station it appears that the bundle which the constable managed to seize contained not only ammunition but also implements for committing dacoity. It is surmised that the carrier of the bundle was on the way to meet a party who were contemplating a political dacoity. The discovery of the bundle by the Police probably frustrated another outrage. The man who shot Sub-Inspector Maitra at Bogra and also the man who wounded the constable at Kishoreganj are described as being dangerous members of the revolutionary party and are well-known to the authorities.

The Bengal War Loan Committee is now actively engaged in scheme for the popularising of the 2nd Indian War Loan and the several Sub-Committees which have been appointed are meeting daily. Many suggestions have been received as to the methods of explaining to investors the advantages offered by the Loan, and some of these are already being put into active operation. It is proposed to arrange for let class Life Insurance office agents to work in the Mofussil among peoples whom it would otherwise be difficult to reach, and it is hoped that all the insurance offices will give their sanction and co-operation to this idea. Meetings of business men, both Indian and European, are to be held, at which the Loan will be explained, and schemes discussed whereby investments in Cash Certificates at mills and other large labour centres may be forthcoming. The issue of cash certificates is made much more simple than was the case on the last occasion and this portion of the Loan, it is anticipated, will show a large increase. It is probable that the idea of selling certificates from a "Tank", which proved so successful in London, will be reproduced in Calcutta, while miniature battleships and submarines may also be employed.

విలేఖకులకు నోటీసు.

కాశ్యపు కవి వైఖానసాచార్యుల వ్యాసములను వార్తలు చాలవలెనని తగ్గింపబడవలసి వచ్చుచున్నది. విలేఖకులు తాము వ్రాయబోవు వ్యాసములను సాధ్యమైనంత వ్యవస్థగా 1, 2 పుటలకు మించకుండ వ్రాయవలెను. వార్తలందు అతిమాత్రముగ ముఖ్యవిషయమును మాత్రము వ్రాయవలెను. పెద్దవిగ నున్న వ్యాసములను కాశ్యపులకు రెండు వైపులను వ్రాయబడినవియును, జిలుగుగ నున్నవియు ప్రకటించబడవు సుపాదకుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

ఒక సంవత్సరము.

అయ్యో, పురపాలకసంఘమువారి యధీనములో నున్న పురమందిరము, పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడును, ఉపాధ్యక్షుడును పురమున లేని సమయమున, నది పురజనులకు గావలసిన యున్నచో, కావలసినవారి కావలసిన సౌకర్యములను సౌకర్యముగాని, లేక కార్యాలయపు కర్మకాండను గాని అధికారమునుగోరుచుండగా యాసంగతి అయ్యమైన యీ పురపాలకసంఘము పురపాలకమున దెలుప ప్రార్థితులు.

పురపాలకసంఘము.

అయ్యో "1918-1901 జూలై 22, 23 తేదీలకు సరియగు కాశ్యపు కవి వైఖానసాచార్యుల సౌకర్యమును గల అధికారములలో నెల్లూరుజిల్లా నాయకులపేటకు రెండు మైళ్ళదూరమున దూర్వమునందు పురపాలకసంఘము పురపాలక మహాసభగా తీర్చితిమి సమావేశము జరుగుటకు తీర్మానింపఁ బడెను. పురపాలకసంఘమువారు రా, ప్రార్థితులు.

ఎన్. వి. రంగాచార్యులు, కార్యదర్శి.

శ్రీకృష్ణ జయంత్యుత్సవము.

అయ్యో, ఈ వైఖానసాచార్య పంచమి బుధవారము (15-5-18) శ్రీమచ్చంకర భగవత్పాదాచార్యులవారి జన్మదినము. నాస్తికమతములు లోకమునందు వ్యాపించి జనులందఱు స్వాధ్యక్షపరాయణులయి యున్నప్పుడు శ్రీమదాచార్యులవారు జన్మించి మణుల జేదవలెను భరతఖండమునందంతయు వ్యాపింప జేసెను. అట్టిమహాత్ముని జన్మ దినోత్సవము ఇతర రాజధానులందు మిగుల పైభవముగ జరిపింప బడుచున్నది. ఆంధ్ర జాతీయులందఱును నాడు శ్రీమదాచార్యుని జయంత్యుత్సవమును జరిపి అతని బోధలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనెదరు గాక. ఆంధ్రం కాశ్యపుమహాసభ పరమేశ్వరః । ఆచార్యకృతరాచార్య స్సంతుమే జన్మజన్మని । వింతాదితేభః । క. మూర్కండేయశర్మ. 10-5-18

విద్యాదానం.

అయ్యో, బందరుపుర వైశ్య ప్రముఖులలో నొకరగు మోటచర్ల లక్ష్మీనారాయణ గారు తమ సోదరి వివాహ సమయమున నీ క్రింది విరాళముల సేసంగిరి. "లక్ష్మీ సరసింహ సోమయాజి" వైశ్య విద్యానిధి" బందరు } 25-0-0 ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల బందరు } 4-0-0 ఆంధ్ర విద్యానిధి } 8-0-0 మొత్తము. } 32-0-0 ఇటులనే వైశ్య ప్రముఖులును, తదితర సంఘములను, సవాహ సమయముల విద్యాదానము నొకముఖ్య, ఖర్చుగ భావించుకొనిన పక్షమున, ఆచార్యులమున మానయాంధ్రజాతీయ వృద్ధికి రాగలదు. బందరు, మే 10 మానేపల్లి సూర్యప్రకాశ రావు.

తెన్నిను ఆట.

అయ్యో! చెన్నరాజధాని వైశ్యభాంపియకా పిపు తెన్నిను ట్రాఫీ (Madras Presidency Vysya Championship Tennis Trophy)ను గురించి ఏలూరు వైశ్యసేవా సంఘ కార్యదర్శిగారు ఏప్రిల్ నెల 29వ తారీఖు పంపించిన విషయమును నివేదికయందు మే నెల 2 వ తేదీ ఖన 11 వ పేజీయందు "వైశ్యసేవాసంఘము" అను శీర్షిక క్రింద ప్రచురించినారు. కాని అందు కొన్ని పొరపాటులు గానియున్నవి.

"ఏలూరు పురవైశ్యసేవాసంఘ ప్రభువాన్ని కోల్పోవ సంకల్పమున" అనియునట బదులుగా "గోదావరిజిల్లా తునిపురవైశ్యసేవాసంఘ ప్రభువాన్ని కోల్పోవసంకల్పమున" అని ప్రచురించి యున్నారు. కాబట్టి వెంటనే ఆపారపాటుకు దిద్దుపాటుచేసి, "దరఖాస్తు చేయుగోరువారు మే నెల 10 వ తేదీలోగా అనుటకు బదులుగా "దరఖాస్తుచేయ గోరువారు మే నెల 12 వ తారీఖులోగా రెండురూపాయలు దరఖాస్తు సామ్యుతో కార్యదర్శికి పంపించవలయును" అని కూడమార్చి వెంటనే ప్రచురించ ప్రార్థితులు.

మాజేటి రామచంద్రరావు.

వైశ్యసేవా సంఘ కార్యదర్శి.

కమ్యునిస్టులకు కొక విజ్ఞాపనము

అయ్యో, ఒక కమ్యునిస్టులారా! తెలుగు! నమమలు గట్టుడు! మీ మీ బాలురకు ప్రారంభవిద్యను గలపొందు. ప్రతి బాల బాలికకు ప్రారంభవిద్యను అందజేయుడు. కుటుంబములో ఒక్కని కై నను ఉన్నతవిద్యను చెప్పింపుడు. అట్లు చేసినచో కాని సంఘము విద్యావంతులుకాదు. సంఘము విద్యావంతులైనచో గాని రాజకీయవిషయములందు మనము పాట్లొనుటకు సమర్థులము గాము. మన కమ్యునిస్టులు విద్యావంతులు కావలయునన్న మనము చేయవలసిన కార్యములు పెక్కులు గలవు. ప్రతి పల్లెటూరియందును పాఠశాలను తెల్పించుట, పెద్ద గ్రామములో ఇన్ కంప్లీటు సెకండరీ స్కూలులను స్థాపించుట, పట్టణములలో విద్యార్థులకు భోజనసదుతులను నెలకొల్పుట మున్నగువి చేయవలయును. వీనికంతయు ద్రవ్య మానకృతము. మనసంఘమునకు ప్రస్తుతము ద్రవ్య లోపము లేదు. మన సాంఘికము చేయు దుర్వ్యయములను తగ్గించి మన వితరణబుద్ధిని విద్యావిషయమున చూపవలెను. అట్లు చూపినచో కాని సంఘము విద్యావంతులు కాదు. ఇది ముఖ్యజీవనిశ్చయము. చెన్నపట్టణము, మే నెల 8. ఒక కమ్యునిస్టు.

12 వ గోదావరి మండల సభ.

అయ్యో, మే 26 తేదీ పగలు 12 గంట మొదలు 4 గంట వరకు మండల సభ, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్ష, మండల సభాధ్యక్షుల యువవ్యాసములు; విషయ నిర్ణయ సభ. 4-80 గంట మొదలు 7 గంట వరకు సంఘసంస్కరణ సభ. 27 తేదీ ఉదయం 7 గంట మొదలు 10 గంట వరకు హిందూమత సభ; 12-30 మొదలు 5 వరకు మండల సభా తీర్మానములు; 5-80 మొదలు 7 వరకు విషయనిర్ణయసభ. 28 తేదీ ఉదయం 7 మొదలు 10 వరకు పుస్తకభాండాగార సభ; 12-30 మొదలు 6 వరకు మండలసభా తీర్మానములను జరుగును. సంఘ సంస్కరణ సభ, హిందూమత సభ పుస్తక భాండాగార సభలవారు, వారి వారి యేర్పాటులను త్వరలో గావించుకొని మండల సభా కార్యాలయమునకు, రాజ్ కోలు, వెంటనే తెలుపగలదులకు ప్రార్థితులు. ఇతర స్థలములనుండి సభకు దయచేయు ప్రతినిధులును, ప్రేక్షకులును, వలయు సేర్పాటుల నూచించుదురు గాక! మహ్వారి వేంకట సుబ్బారాయుడు, రాజ్ కోలు. కార్యదర్శి.

ఆర్యక్షత్రియ మహాసభ.

ద్వితీయ ప్రకటనము.

అయ్యో, ఆర్యక్షత్రియమహాసభ మే నెల 26, 27, 28-వ తేదీ లందు బి. ఎల్. విజయదేవ, బ్యూరీష్టర్ ఆల్-లా గారి యధ్యక్షతవలనను, డిప్యూటీ కమిషనర్ హజరత్ జహార్దీక్ మెక్క్ల, బి. ఎ. గారి యనుగ్రహమువలనను, చిత్రమంగళం దలి శ్రీమచ్చురాజేంద్ర మిమోరియల్ హోలన జరుగును. శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపుత్రమేస్వర ద్యనేకవీరు దాంకితులును, మన ప్రభువర్యులును మైసూరు సంస్థాన యువ రాజేంద్రులు నగు శ్రీమత్కృంతీరవ నృసింహ రాజేంద్ర బడెయర్ బహదూర్, కె. సి. వి. ఇ, మహారాజగారి సభా ప్రారంభోత్సవమునకు విజయము చేయవలయునని ప్రార్థింప బడిరి. నెకందరాబాద్ ఆర్యసమాజపు ప్రసిడెంట్ భాజీ కృష్ణరావ్, బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి, వకీలుగారు, బెంగళూరు ఆర్యసమాజపు ప్రసిడెంట్ పి. ఎస్. శేషగిరి శర్మగారు, పితా పుర సంస్థానపు ఆదిత్యాడి సోమనాథరావుగారు, శ్రీమాక్, పరమస్థ వేంకటకృష్ణ రామానుజాచార్యులవారు మున్నగు పండితవర్యులు సభకు దయచేయుదురు. ఆహ్వాన సంఘము.

గంజామండల గ్రంథాలయ సభ.

అయ్యో, ఈ నెల 25, 26 తేదీలలో తెక్కలిలో జరుగనున్న వై సభను గూర్చి నాతోడి సంచారకార్యదర్శి శ్రీమంత తిల్లి బలరామయ్యగారు 7 తేదీగల తమ పత్రికలో సొక లేఖను ప్రచురించి యున్నారు. తెక్కలి పట్టణమునా వున్నను, తెక్కలివా 3 వ మాత్రాగ్రంథమునకు బూసుకొనుట వారి దేశభక్తిని, భావార్థక్షిల దొంగిలుచున్నది. ఇటీవల రాజకీయాది సంఘకార్యములయందు ఆనేక పట్టణముల కంటె ముందగుచుచేసి తెక్కలివారు జూపుచున్న కార్యోత్సాహము ప్రశంసనీయును. కాని బలరామయ్యగారి లేఖలో యొక్క చాంకము మాత్రము విస్మయము గలిగించుచున్నది. సభకు విచ్చేయు ప్రతినిధులకు రుసుము సేవించినటుల వారు ప్రచురించిరి. మా మండల గ్రంథాలయోద్యమము యిప్పుడే పుడుతుల చూపుచుండుట ఆందోళినిన జే. గ్రంథాలయస్థాపన, పోషణములకు ఒకరిద్దరు సభ్యుల పూనిక యేద్రధానముయి యుండును. మిగిలిన సభ్యులయెడ ఉత్సాహ భిమానములు ఆరుదుగనుండును. ప్రస్తుత సభ ఇట్టి సభలకు మొదటిది. సభకు వచ్చు ప్రతినిధులు నూర్గయిన నుండురని తోచును. ఆ నూర్గిలో సభి సంఖ్యవారు బలవంతమున గాని సభకు బోనోల్లును. ఆరంభదశముందున్న కుద్యమము విశేష వ్యాప్తి గాంచవలెనని నభిలషించు సమయమున ప్రతినిధులకు రుసుములను నిర్ణయించి వారి యాగమునకు లెగిన ప్రోత్సాహమును కలగజేయుటకు ఆనాలోచితమని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. ఖర్చును పెట్టుకొని వచ్చువారు నాల్గవారసీయ వెను దీతురా యను ప్రశ్న బుట్టవచ్చును. రూపాయకు నాల్గవ అకాలా జేర్చిన రూపాయ నాలుగవారగును గదా ఇంకను నూర్గకు నూడ పావులాలు యిచ్చిన రు 25 లేవచ్చును. వ్యయములో నెనిమిదవ భాగమునను వచ్చునటులలేదు. కొన్ని గ్రంథాలయములవారు గ్రంథాలయ మొత్తపు ప్రవక్తమునండి ప్రతినిధుల ఖర్చులు భరింపవలసినట్లు గూడగలదు. కావున కార్యనిర్వాహక సంఘమునా తీ విషయమును తిరిగి యాలోచించి రుసుములను మద్దతుజేయుట యుచితమని చిన్న చిన్న చున్నాను. కార్యనిర్వాహకసంఘముందు మండల సంఘకార్య దర్శిగారు గూడగలరు. వారి విషయము నంగీకరించుట గాని లేక తెలిసి మానమునాల్పుటగాని విచారంరము.

సరస్వతి పేట } పొట్నూరు స్వామిబాబు } సంచార కార్యదర్శి. } గంజామండల ఆంధ్రగ్రంథాలయసంఘము.

పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము (1161) అనుపుస్తకమునందు, ఇరివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బయలుపరచబడినవి. ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పతరువు. కుప్రసిద్ధులును, గవర్న మెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు నన్ను పొందినట్టియు, కారుమారు రామ కోటయ్యగారిచే నందినట్టిది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, జాబులు వ్రాయువిధము, శకభుతీయు విధములు, తపాలాక చేరివ్యవహారములు, ఉత్తరములు మొదలైనవి వ్రాయుచేయువిధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండీలు, వ్యాపారమునందు నాడుకచేయు అన్ని విధములైన సాధనములు వ్రాయువిధము, రైలుమీద స్త్రీయమీద సరకు పంపువిధము, కాపీరైటు, ప్రేక్షకుమార్కులు, భిమాకంపెనిలు, లిమిటెడ్ కంపెనిలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతివారును తెలిసికొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తపద్ధతులు వ్రాయబడి, అనేకుల మెప్పును బొందినది. నెల రు 2-0-0. మే నెల 31వ తారీఖులోగా తెప్పించుకొనువారికి రు 1-8-0 లకు ఇయ్యబడును. మేనేజరు, వాణిజ్యవిలాస్ ఆఫీసు, గుంటూరు.

సావరన్ అండు కంపెని వారి తామర తైలము. ఈతైలమును 2 సోజులు తామర, ఏనుగుగడ్డి, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైస రాచిన యెడల మాయమైపోవును. గుణములేదనిన డబ్బు వాఫసు చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం ఆ. 12. 8 బుడ్డుకు పొట్టుఖర్చులు వర్తరా లేవు. వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమిషను ఇయ్యబడును. యేజంటులు కావలయును. సావరన్ అండు కంపెని. (1189) కచ్చారేశ్వర ఆగ్రహారం, మదరాసు.

మానపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లనుండి చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "విటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా వైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపాలిటీలును పట్టణ వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్స్:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ కంపెనీ లిమిటెడ్ లింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

వైలెన్ డవ్ కంపెనీ వారు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

Essential for National Uplift.

Practical instructions for making Inks, Hair Oils, Tooth powders etc.,

SENT BY POST.

Fees for particular Industry Rs. 10 One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12 Half yearly Rs. 60

IN ADVANCE.

For further particulars, apply with a postal stamp to:

THE SUPERINTENDENT,

Correspondence School of Industries

1141

BANGALORE CITY.

బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తికృష్ణుల వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.

ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోత్రములును, శ్రీకంకర భగవత్పాదాల వారిచే రచింపబడిన భావ్యమును, దానికిఁ జేరు తెల్లనుగు తెలుఁగర్థమున, బూజుకుఁ బనికి వచ్చుకట్టు తువను చతుర్దశ్యంతనామములును గలవు. అర్చకకుఁ బూజ నేయఁగోరువారికిఁ ముఖ్యముగ గ్రంథము. అత్యుత్తము లగు కాశీములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0

2. విక్రమార్కచరిత్రము.

ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా నలక్షణమును తెలుఁగున రచింపబడి దొరకనమువారిచే భార్యపుస్తకముగ ముద్రింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0-12-0

3. హరికారికాశేష సర్వస్వము.

ఇది శివుకృష్ణ మూర్తికృష్ణుల వారు రచించిన హరికారికచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథమ్యాకరణమున కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0-4-0

దొరకుపోటు:—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1143) కళాకాలాంజ్ఞాసాధ్యాయులు. విజయనగరము

కుష్మరంగమున కమూల్యముగు మందు.

ఇది మిగుల హాశ్యకరముగు మందు. పదిపదునైదు రోజులు రాయబడినవలె తెల్లనియిచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము పై పరియేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీ రోగమునకు బాగుపడినకొను (ఖాతరుగు) మం దిదియే. దీని వెల టిన్న 1-కి రు. 4-8-0. అంచెవారి వేతే.

(783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

విజ్ఞాన సంద్రము బుక్కుడేవో,

మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు స్వామ్యమైన వెలకు దొరకును. కావ్యాలాపి అచికిడు. వాల్మీకి, అశ్వమేధ-అష్టమితి, వి. పి. ఎం. వి. పి. ఎం. (348-357) మేదరాసు.

విజయనగరమున కమూల్యముగు మందు.

ప్రకటన.

1. విద్యా విశ్వప్రకాశిని వెల 0-10-0.

కల్పనాస్వరూప మహాకావ్యమునకు ఖండ ప్రకాశమును యోగవిషయమును తెలియబడును.

2. కృత్తిమాన్త పాటము వెల 0-6-0.

కాశీకలనామస్తోత్రము, శబ్దమును తెలియబడును. ఉదాహరణ : హంసధ్వనిరంగము, గూఢకాళము.

కీకట | యుగళ | ఉపద్రవ్య సృజింపా శాస్త్రీ,
నిసప | గరిస | సుగీతేశ్వరి విద్యాక
మనకు | కరుగ | (1176) అనుభావరము.

హనుమాన్ గ్రాసు సిమెంటు

దీనిని క్రొత్తగా పెండ్లములువాస్తవ్యులు చక్ర వర్తిగారు కనిపెట్టిరి. మేమే సోలు యేజంట్లము. ఇక బాడీలు, చిమ్నీలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రద్ధ లగునను భయము నవసరము లేదు. వై నుదహరింపబడిన సిమెంటుతో అతికిన అతుకుకొనును. న్యూ ఇండియా కార్పొరేషన్మువారు దీనిని వాడి యున్నారు. దీని ఉపయోగమును చూచి అచ్చెరు వైందిరి. ఒక అర్ధరూపాయకు ఒక బుడ్డి వచ్చును 100 గజావస్తువులను అతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్తువులను కొని సొమ్మును వృధగ పాడుచేసుకొనుట కంటె ఈసిమెంటును కొనుక్కొనుడు. ఒకమారు ఉపయోగించిన తరువాత దీని యావశ్యకత మీకే తెలియును. హిందూ దేశమునకు బర్మా, ప్రియ టు సెటిలు మంటు, సింహళములలో సబు యేజం టులు కావలయును. ఏజంట్లుగ నుండగోరువారు యిట్లు వ్రాసికొనవలయును.

ది న్యదేశి ఇండస్ట్రీయల్ లిమిటెడ్,

బ్రాంచి: మధుర. (962) కంబీవరం.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

వండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిస్పృహనను పరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునకు అమలకొలది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మృతమే క; బర్మా, సిబోజా, మలియన్డేట్, గోవా, ఫిజి, బెలెండ్, కుష్మాభి కా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మృతల సీసా మీ యింటు చున్నచోడల, మాటికి దైద్యుల నయమును, నిరీక్షించి, మెరుపెట్టుకొనుట రిస్కీవును.

శీతలము, శీఘ్రవాతము, అతిర్షము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, కులబద్ధకము, వర్ష, గజమునోప్పి, బలహీనత, అసారోగ్యము, చెడ్డనీటిపాండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు లుగు జ్వరము, వర్ష, వాయువు, మరియూ ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథము శేషవే సాత్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో వర్తించుటకు లగునట్టియు నుభయోగకరములగు కర్మాదిక మాలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయవచ్చును.

విద్యుత్తర యావ్యాపార ముద్రులు, ప్రతి సీసాలోనుండి హందును; చూచి తిసికొనవలెను.

అనుభావరము, ప్రతిసీసాలో గూడ యుండును. దీనివ్యాప్తమున సీసా అగలము, మృతమే.

కీ సీసాలు భాగవతి కెప్పుడోనుటకుల భర్త్యులతోడే రు. 1-3-0 12 సీసాలతోను రు. 15-0-0 25 సీసాలతోను రు. 25-0-0 సమస్తరంగములకు యిట్లు అనుభవింపబడినవి. దీనికీ విస్తృతముగా వివరము.

విలాసము:—శ్రీ సీసానాథున వైద్యశాల, మేనూరు

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము, ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతలము చేసి చేతి కాలి మంటు పోగొట్టును. మెదడును ఎల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘత్వము, భేదులు, తలకొప్పి, రొమ్మకొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్ధపాన ద్రవ్య 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మునీశ్వరగోగోవింద్రి, ఆలంకర్మగూర్తాపాఠశాల, 15, బ్రాడ్వే, మదరాసు. ఇనాము! ఇనాము!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2½ మూర వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు వేయించబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనుపారకు ఎలక్ ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇవాముగా యిచ్చుటను. నర్సాపురం 307-చీర 1-కి 16 x 2½ రు 4-6-0 బందరు దపకొడిచీర 1-కి రు 8-4-0 బాలాబజీ మామిడిచీర 1-కి రు 8-8-0 కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రు 8-0-0 కనంకలచీర 1-కి రు 8-8-0

1142 సి. సి. లింగం అండు కో, 2. రామాయణవిజ్ఞాన విధి, సో.కా. సెట పోస్టు, మద్రాసు.

K. B. JUSHI & Co, 321, Hornby Road, Fort, BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation. Write for particulars and prices (537)

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.